Oskar Haglund

Strängnäs

Oskar Haglund i Strängnäs tillhör en gammal spelmanssläkt. Både fadern, Fredrik Haglund i Vansö, född 1856 och död 1915, dennes tre bröder och en syster samt farfadern, Andreas Haglund, spelade fiol. Då Oskar var tio år gammal började han att spela, varvid fadern undervisade honom i de första grunderna.

Haglunds melodier äro karakteristiska för dennadel av Sörmland. Polskorna tillhöra alla åttondelstypen och slängpolskan - av sextondelstyp- är här sällsynt. De flesta polskor Haglund spelar äro gemensamma för flera andra spelmän i trakten. Vid markering av takten trampar Haglund på andra taktdelen i polskan och valsen.

Haglund är född 1896 i Vansö. Vid tio års ålder flyttade han till Strängnäs där han har anställning som kommunalarbetare i stadens tjänst.

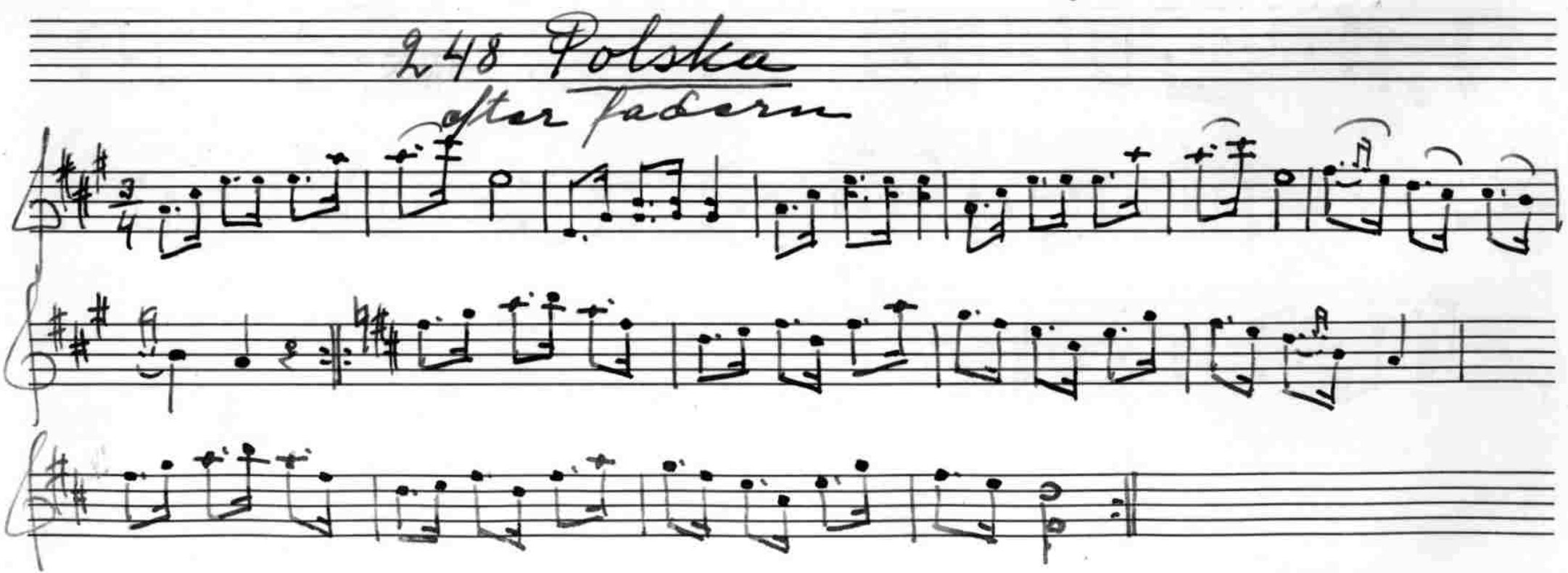
248 Polska
after Paderm

249 Polska

efter fadern

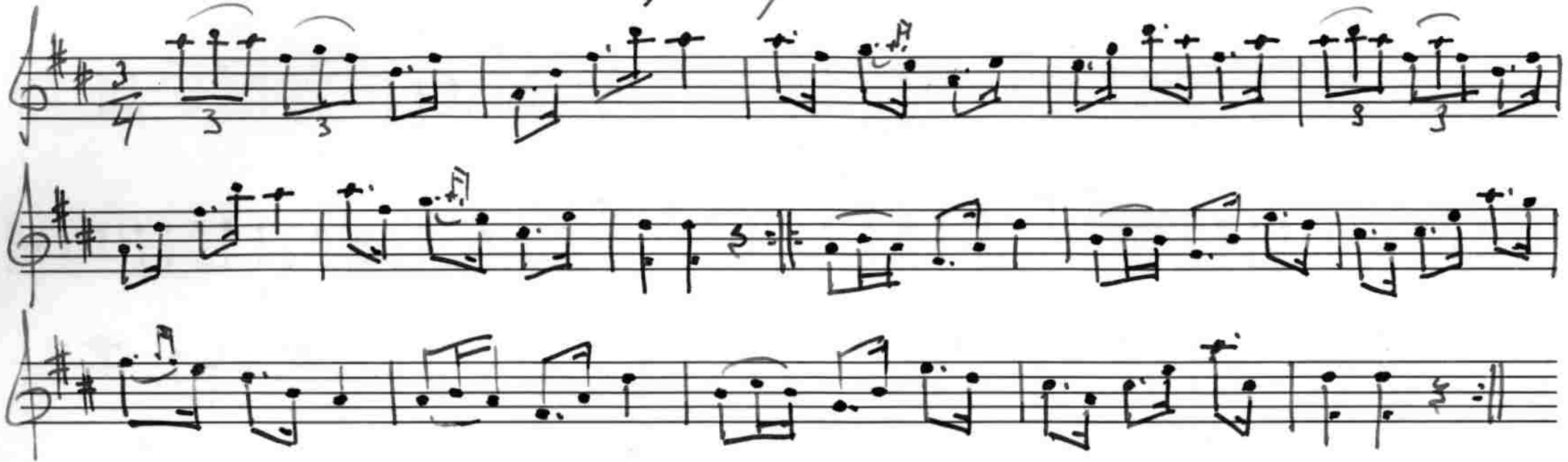

250 Polska efter Söderm

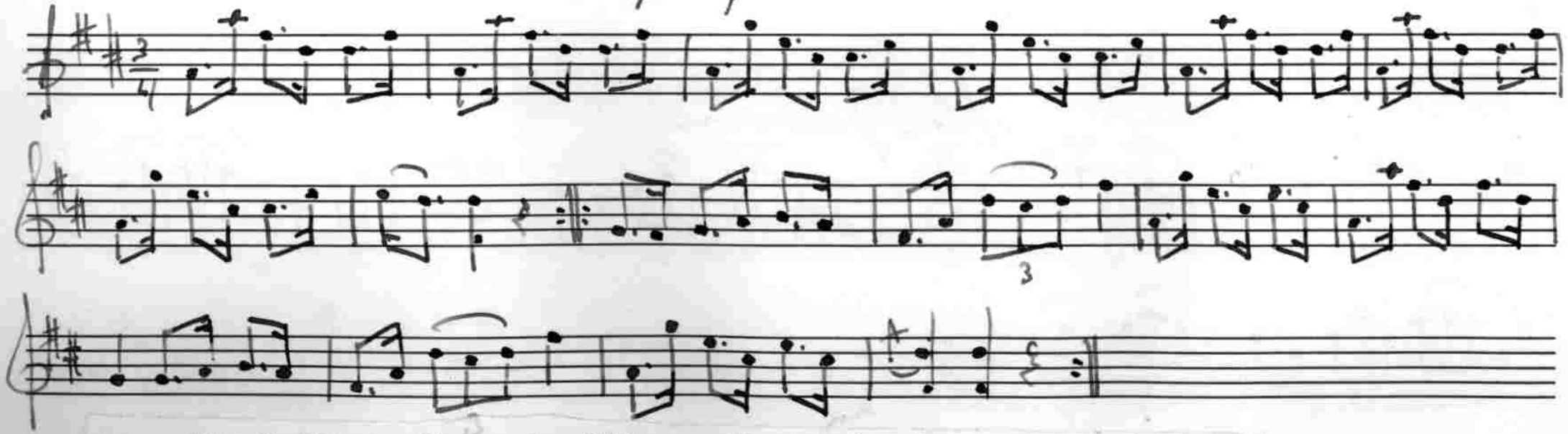

Jfr Leffler: Bidr. t. Söderm. äld. kulturhist. XI n:r 51.

251 Polska
efter fadern

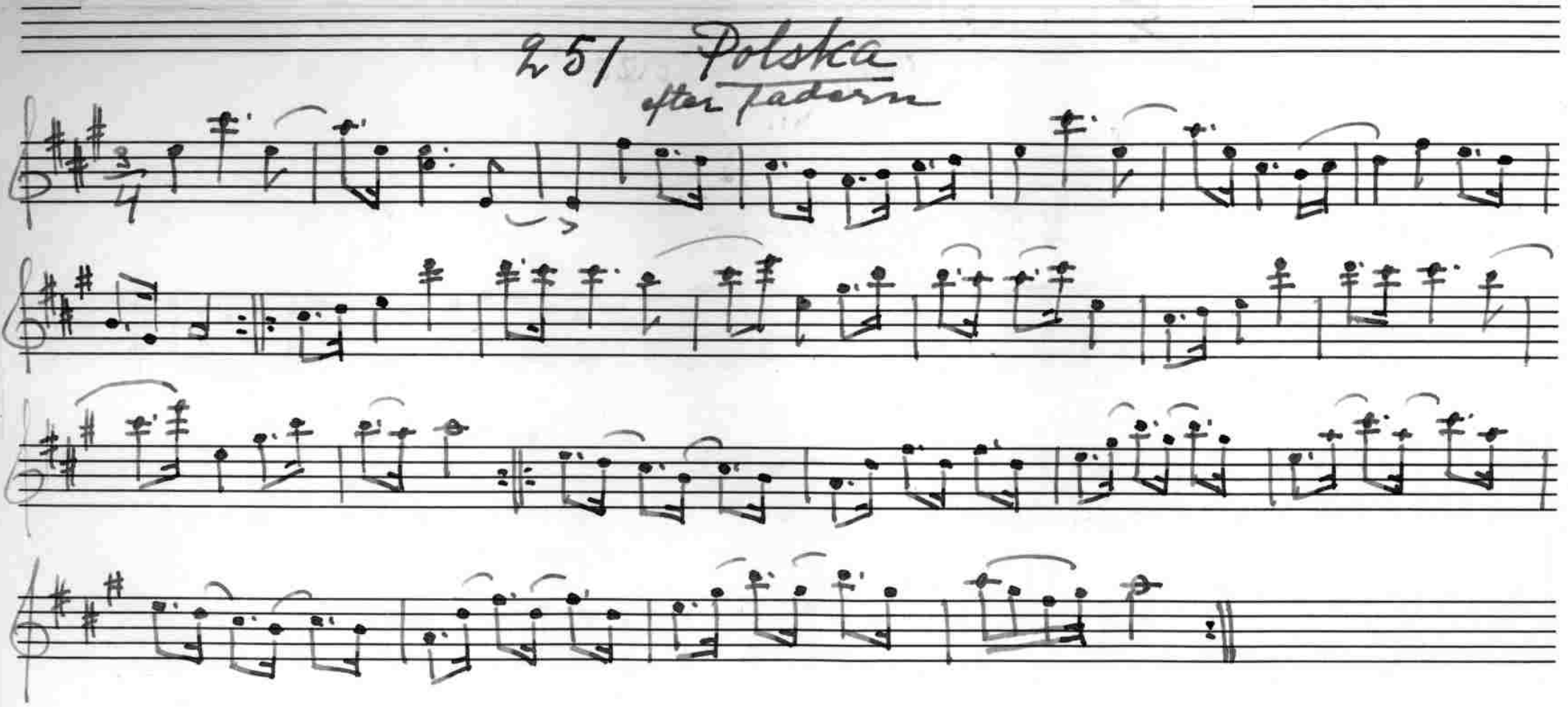

En tämligen likalydande variant av polskan ingår i Lefflers ovan anförda arbete n:r 52. Den var upptecknad efter en gammal spelman från ~~Fogdö~~ Vansö vid namn ~~Per Eriks-~~ Pedrik Lars-son. Se vidare n:r 282.

252 Vals

efter farbroderen Albert Haglund

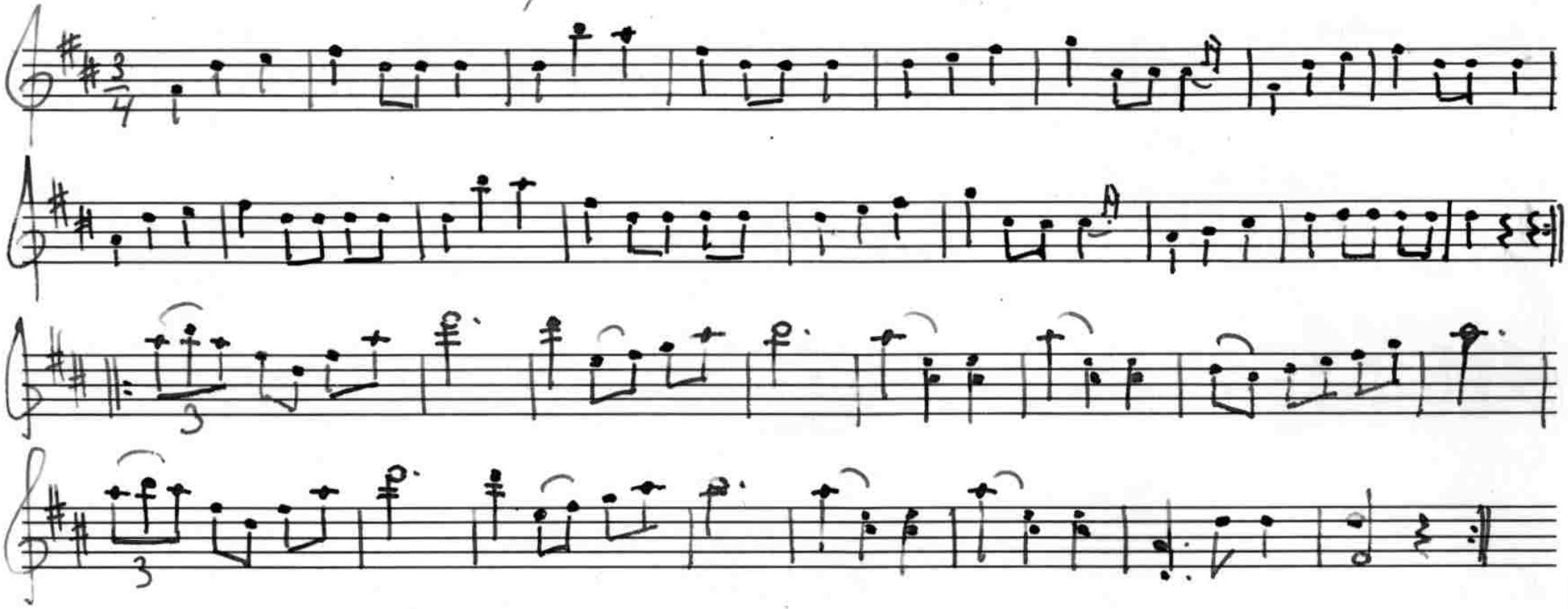

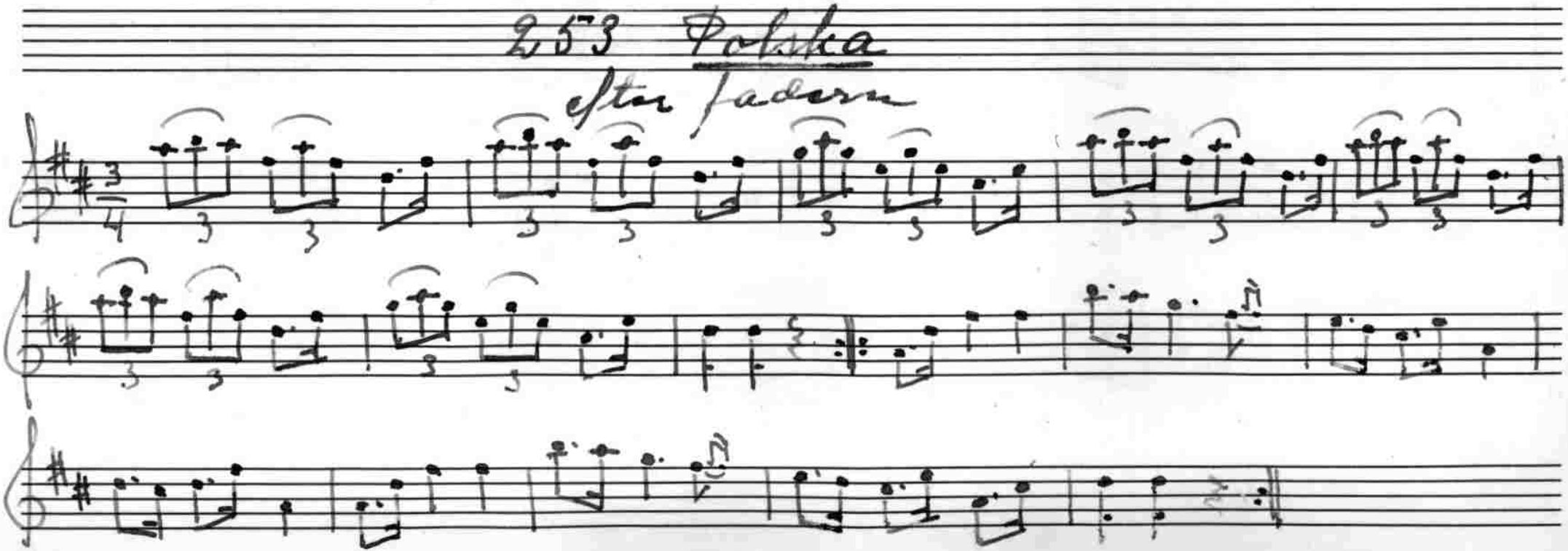
253 Polska
Stor fadern

254 Marsch

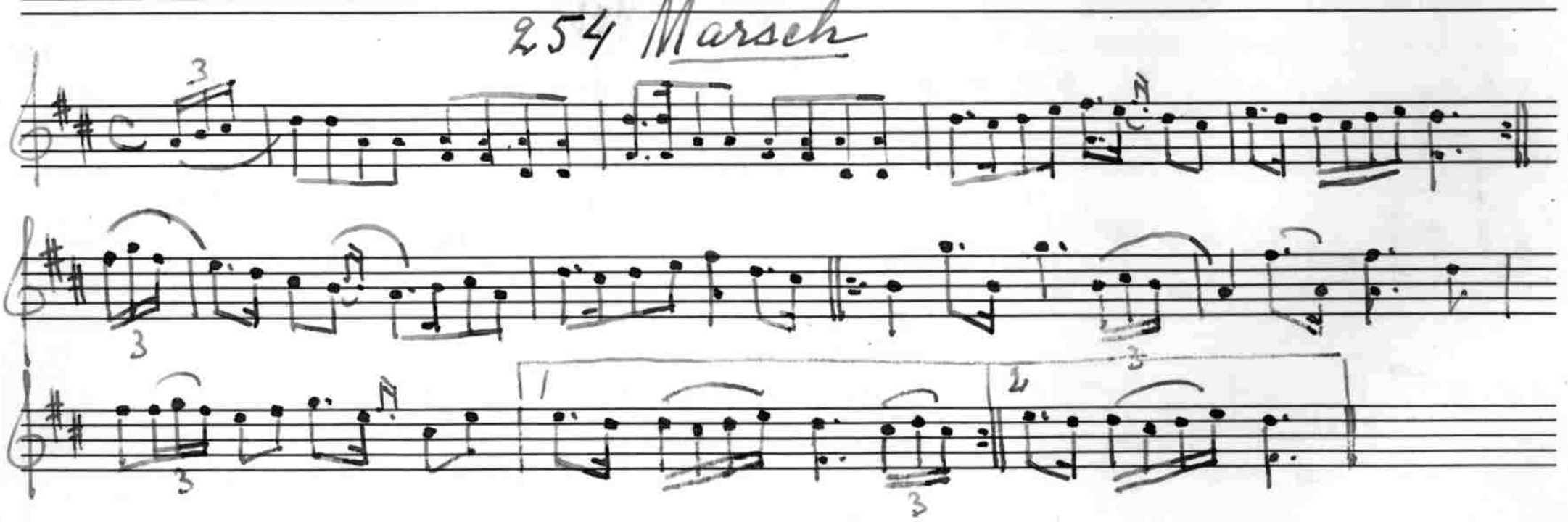

Låten användes som bröllopsmarsch på Selaön.

255 Vals

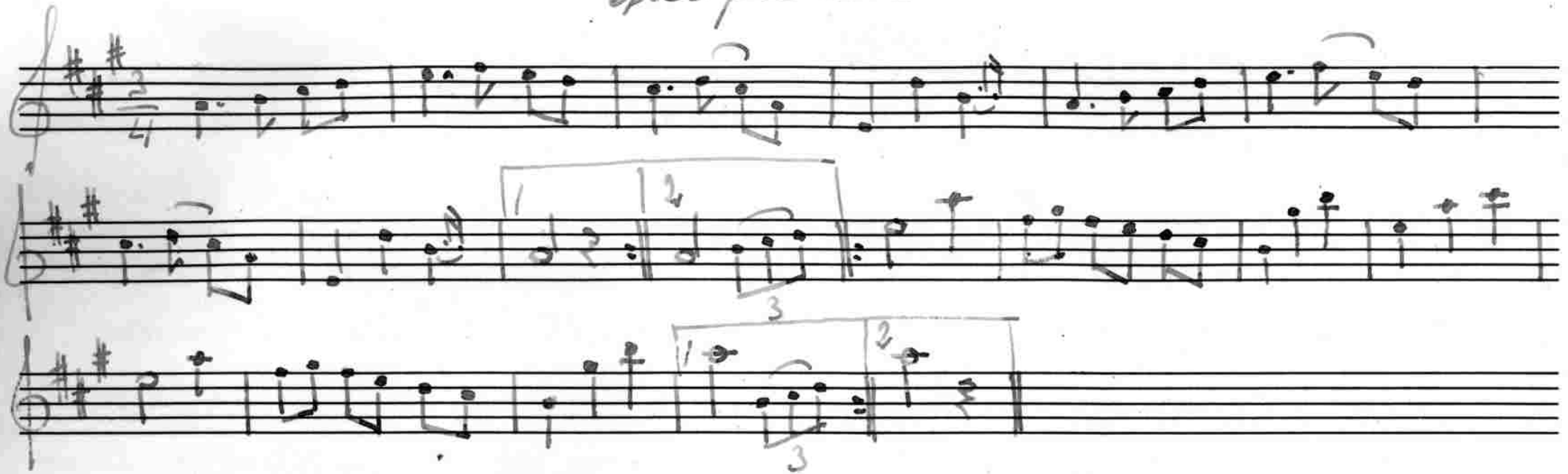

256 Polska

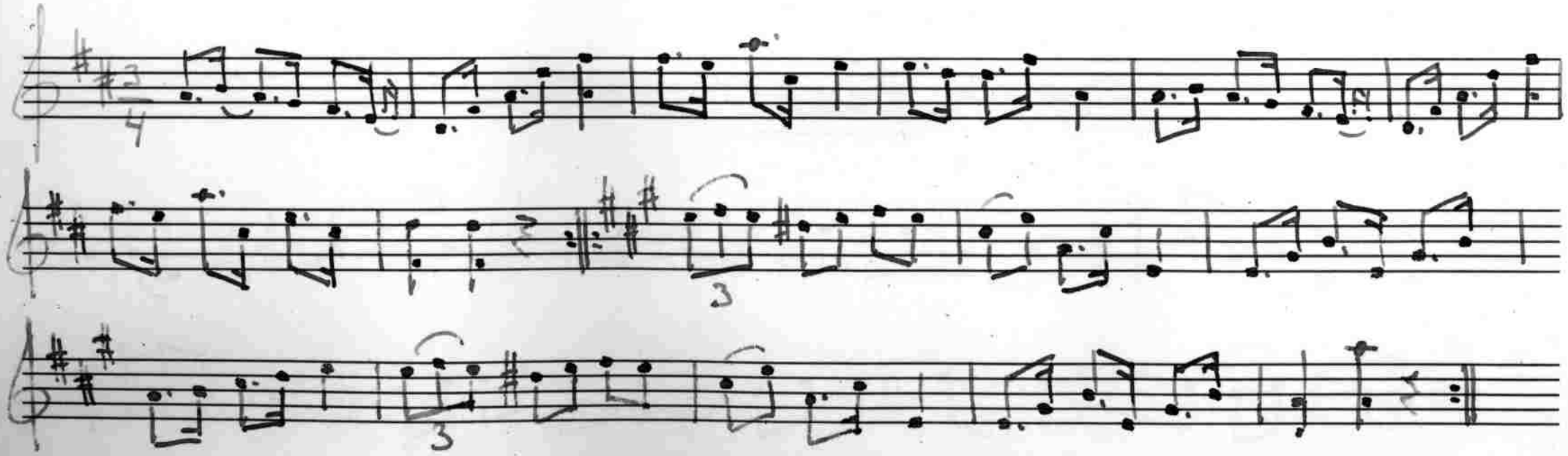

257 Polska

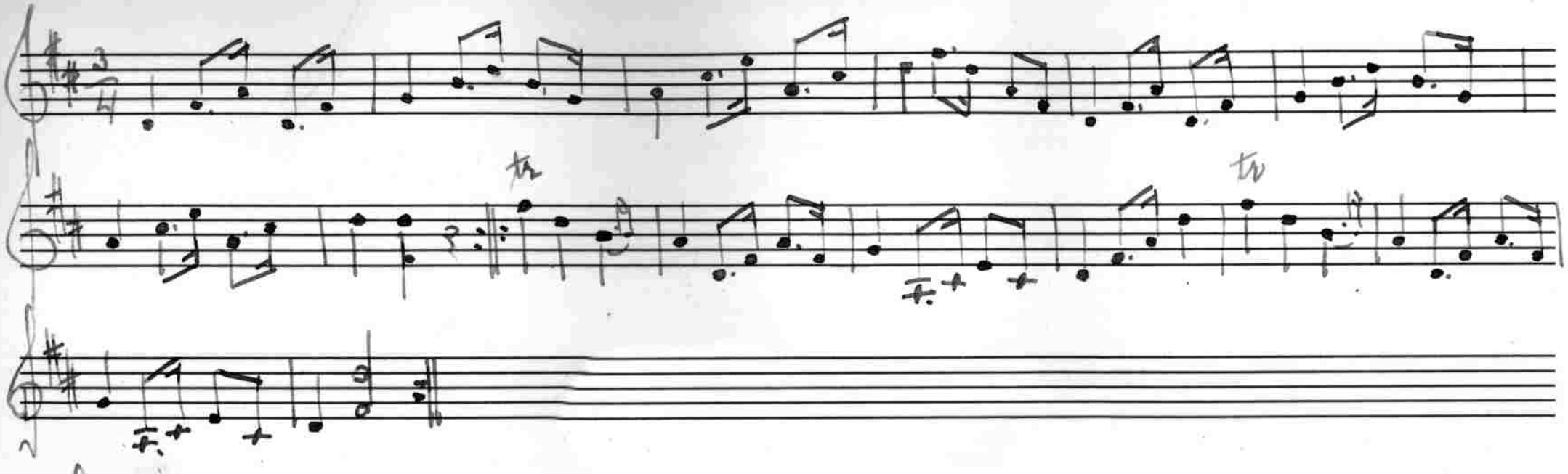

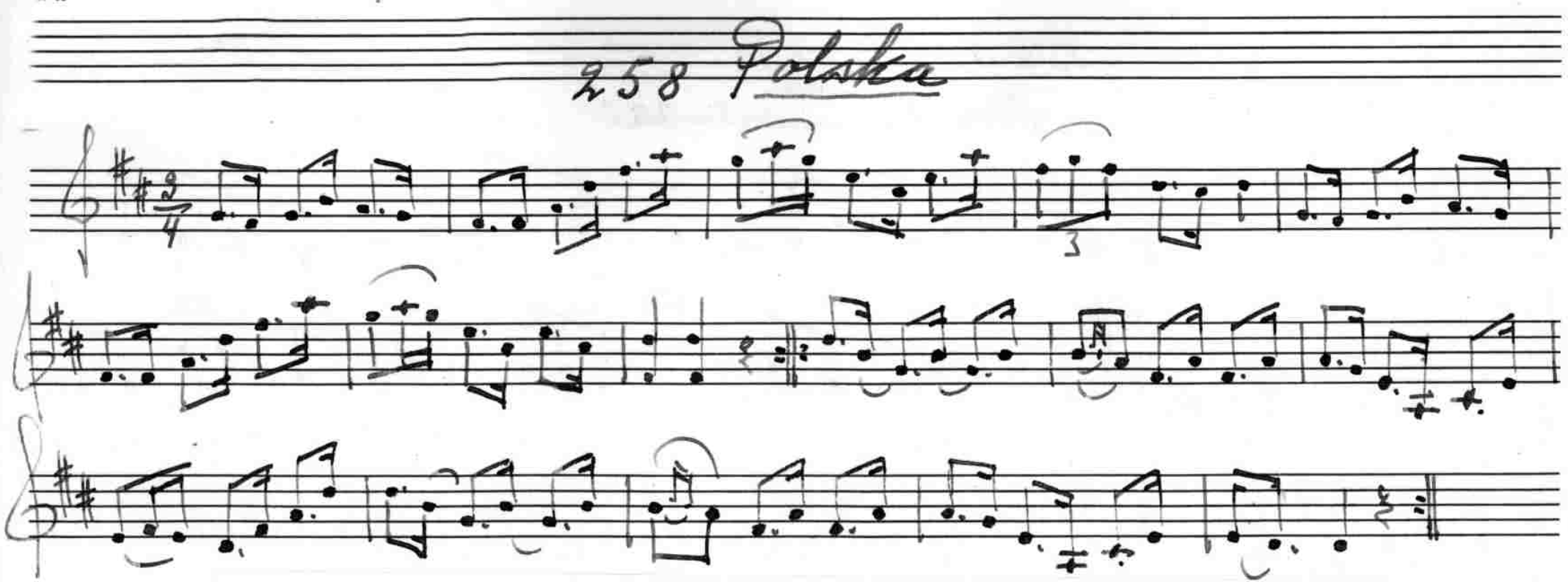

Haglund uppgav sig ha komponerat polskan 1935.

Algot Eriksson

Strängnäs.

Skomakaren Algot Eriksson är född 1896 i Fogdö socken och bosatt i Strängnäs. Då han var aderton år gammal fick han lära sig de första grunderna i fiolspelet av en bryggeriförman Karlsson i Strängnäs. Sedermera, under en längre vistelse på ett sjukhus, kom Eriksson i förbindelse med ett par spelmän, Gustaf Mård från Säby, Aspö, och Erik Pettersson i Solö, Fogdö socken, vilka samtidigt som patienter vistades där. Under samvaron med dessa lärde sig Eriksson en del melodier.

Eriksson har en tid varit spelman för ett danslag i Strängnäs.

259 Visa

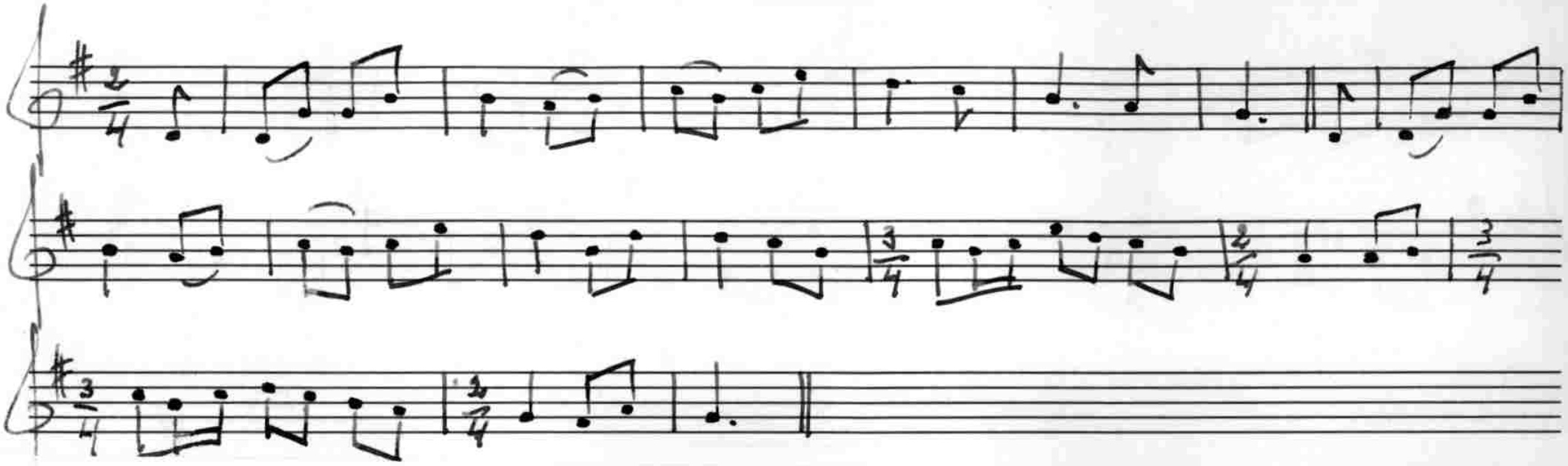

Eriksson har visan efter sin farmoder. Till densamma sjöngs följande text:

"Där gingo två flickor, planterade kål,

hm, hm, ha, ha,

De talte så mycket om sitt giftermål,

ide ro, ide rallan rej."

260 Visa

after Farmodern

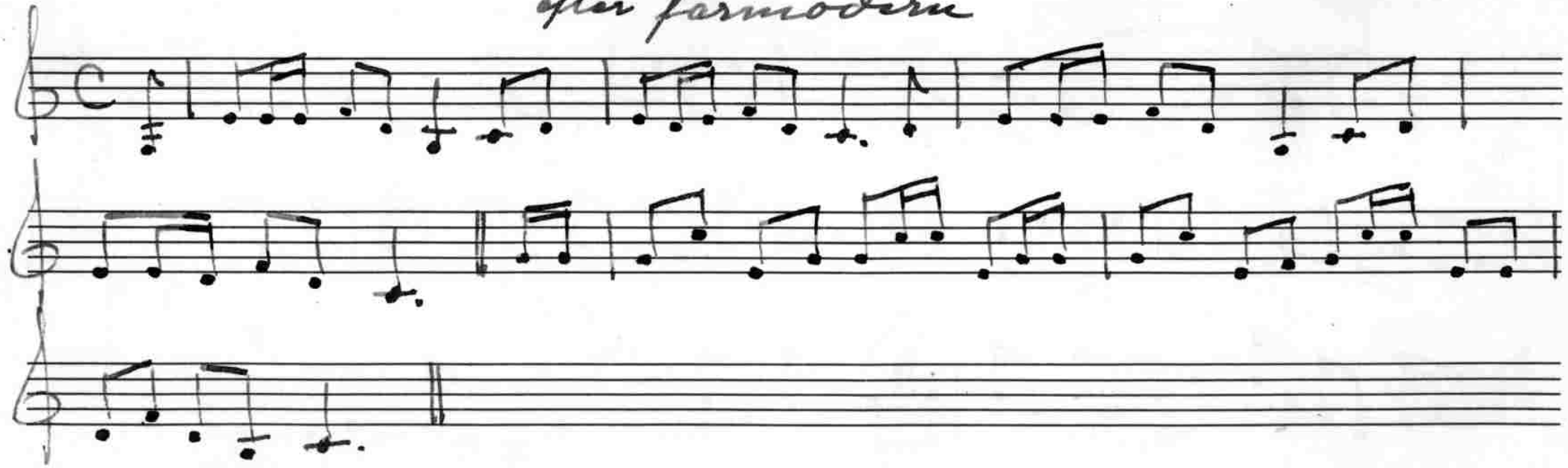

261 Visa
efter farmodern

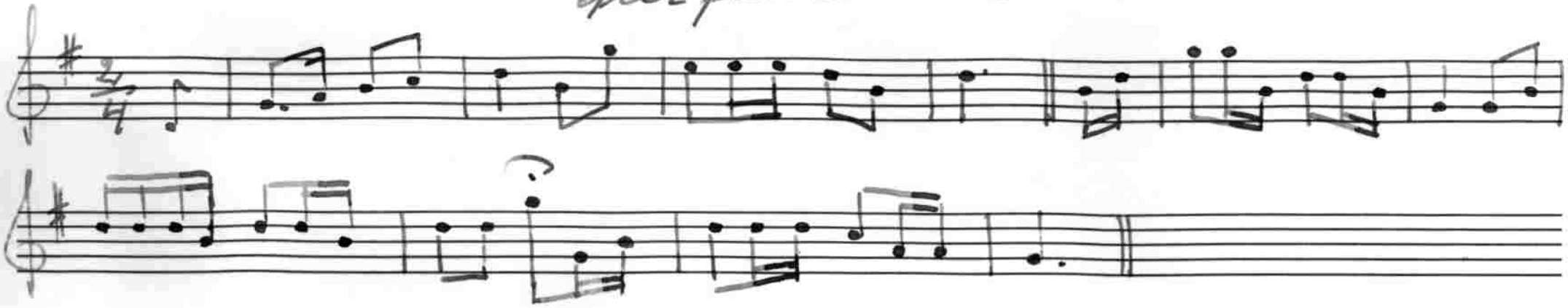

Text: "Ack kära du min moder, den haver din fader förlorat,

uti fadderallanlej, uti hoppsan sej,

uti kort och i tärningaspel".

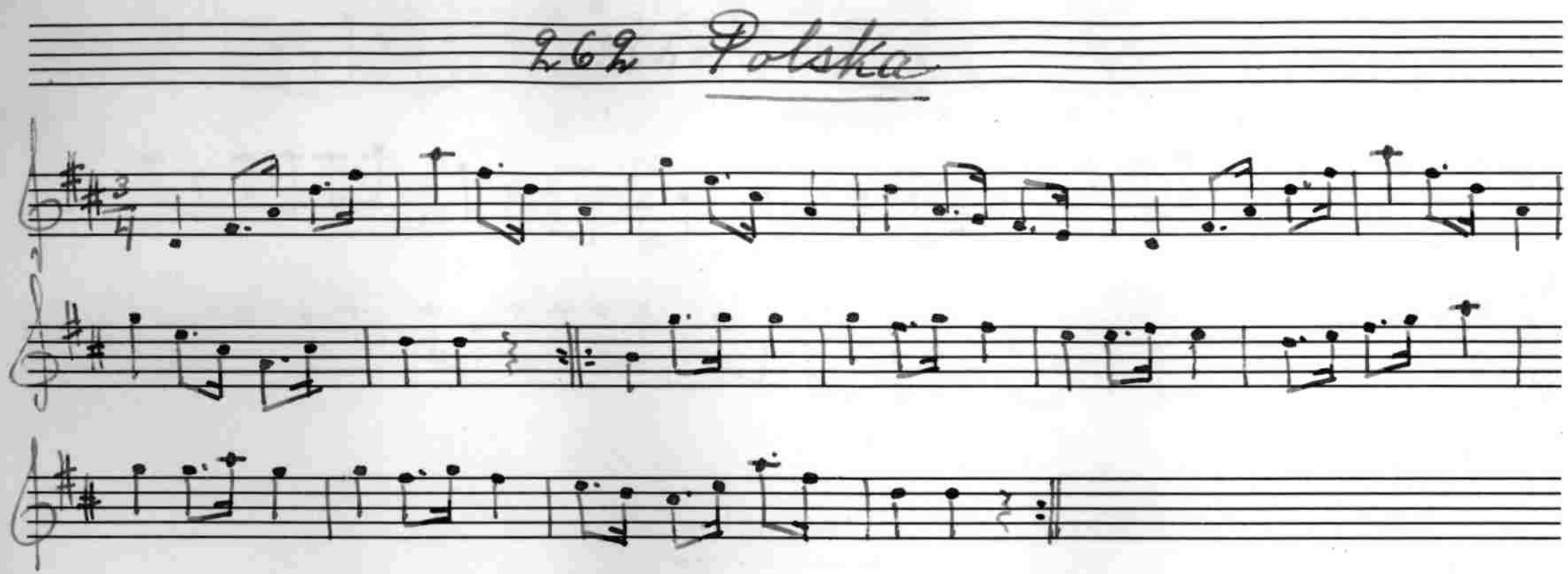

Efter en vagnmakare Pettersson i Strängnäs, kallad 'Blomqvist Pelle'.

Pettersson var måg till Blomqvist, därav öknamnet.

Arvid Lundqvist

Granlund, Helgarö.

Arvid Lundqvist är fiskare till yrket och född I877 i den gård han bebor. Fadern, Johan Alfred Lundqvist, född I854, spelar fiol och av honom fick sonen handledning i fiolspelet redan under skoltiden. Några av Lundqvists melodier härstamma från en spelman i Öja vid namn Roseń

Lundqvist spelar taktfast och med en markerad rytm.

263 Polska

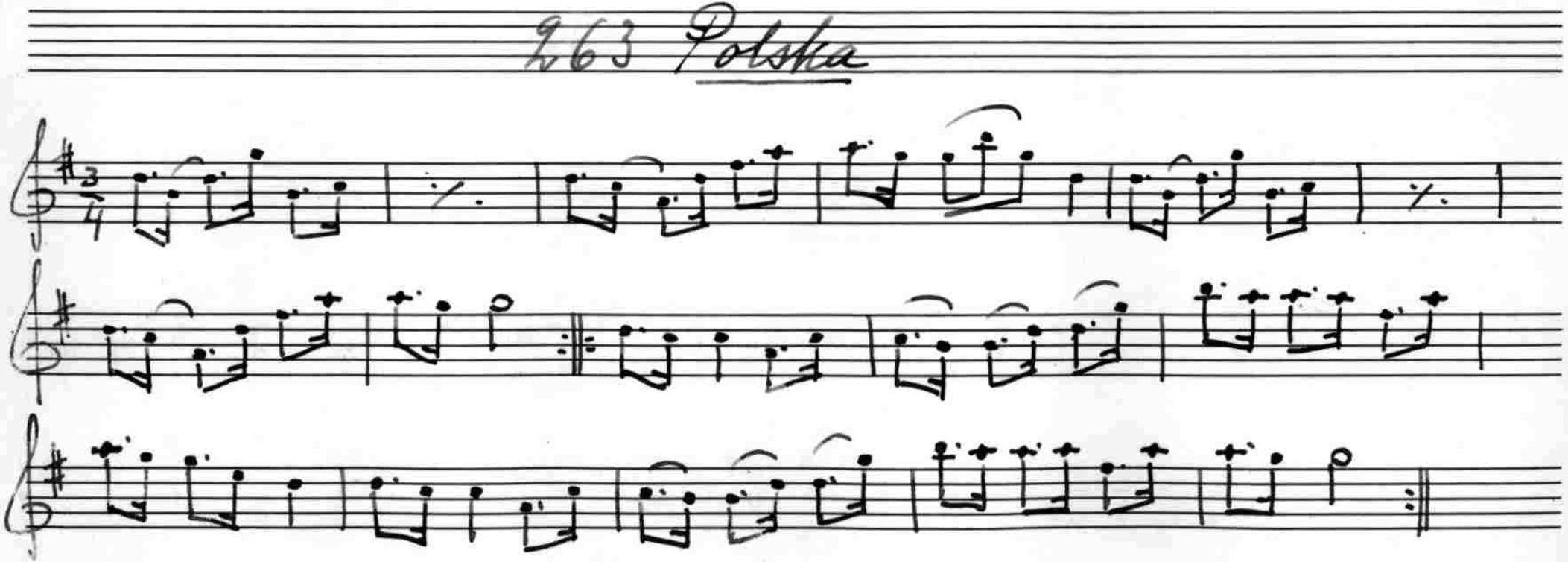

264 Polska

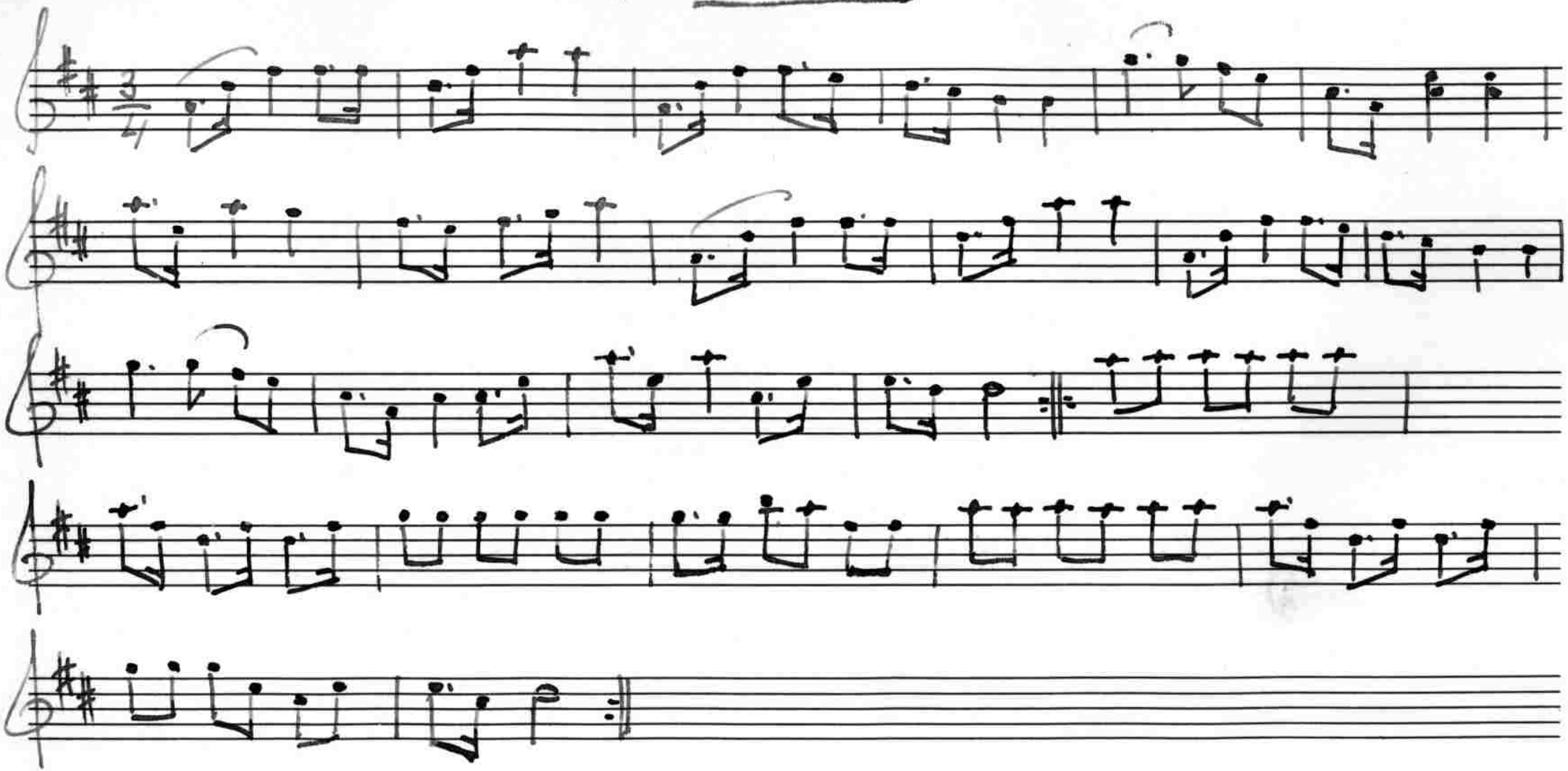

Polskan komponerades av Lundqvist medan han var ung.

265 Polska

efter Rosén i Öja

A-bas

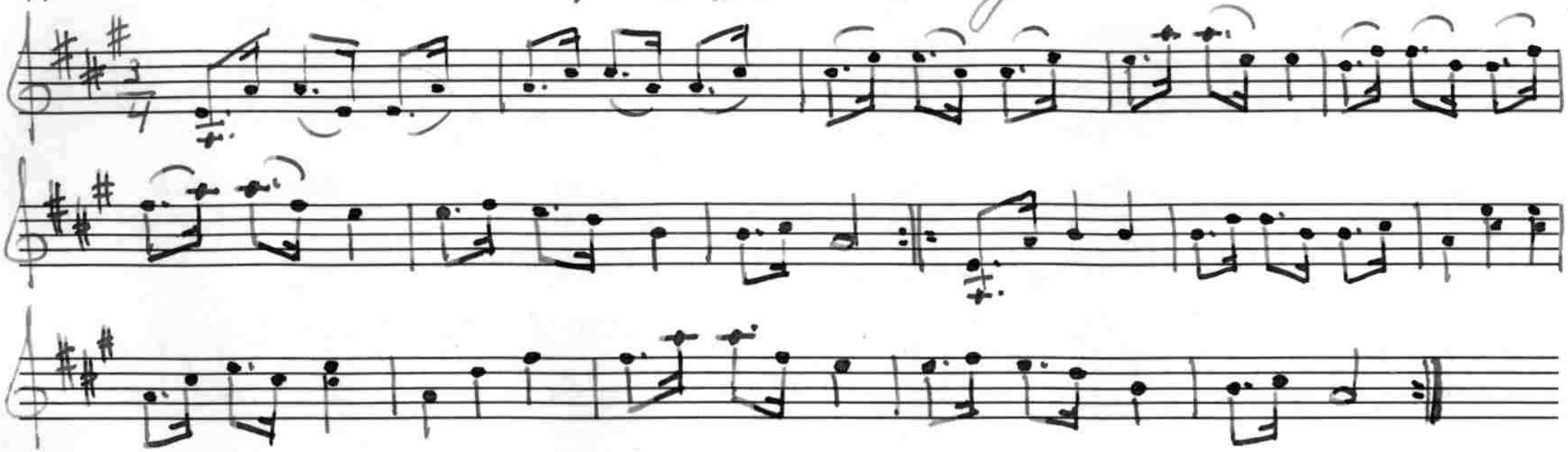

Polskan är noterad för vanlig stämning. Vid omstämning tages a- på basen på lös sträng.

Jfr Rosenberg, I60 Polskor, visor och danslekar n:r I9.

266 Marsch

efter Rosén

A-bas

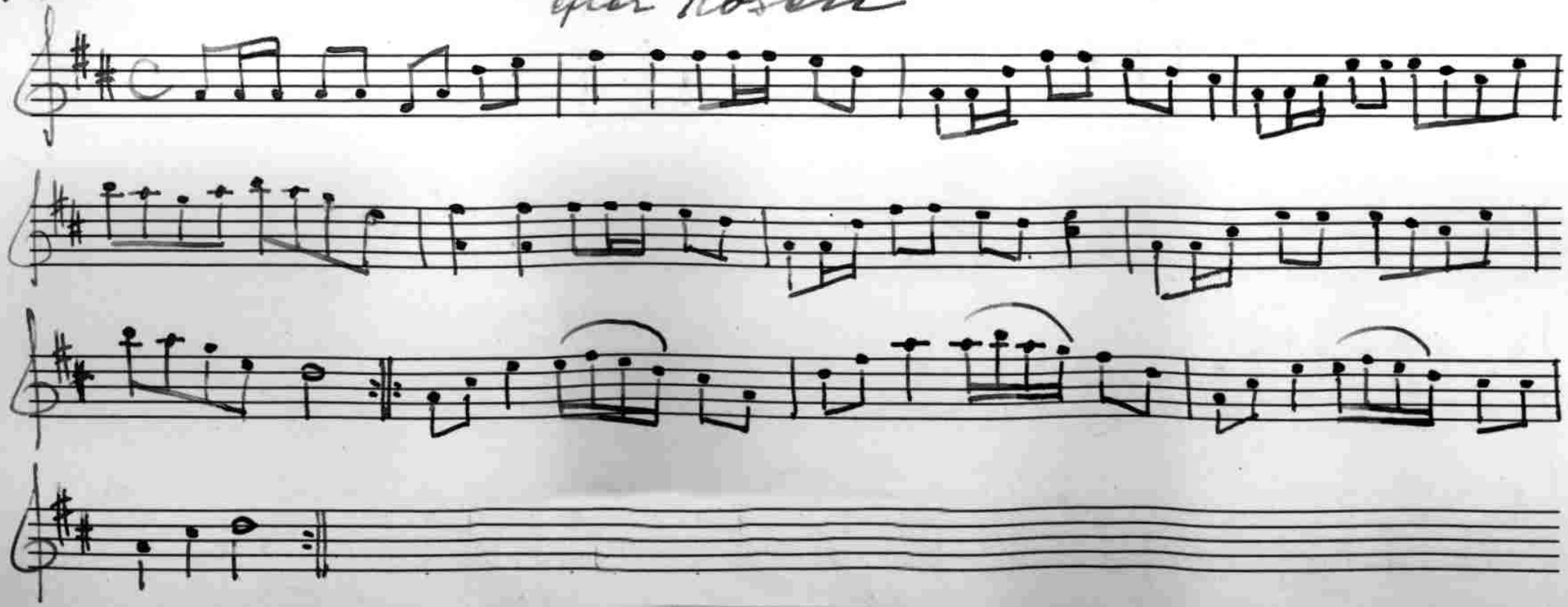

267 Marsch

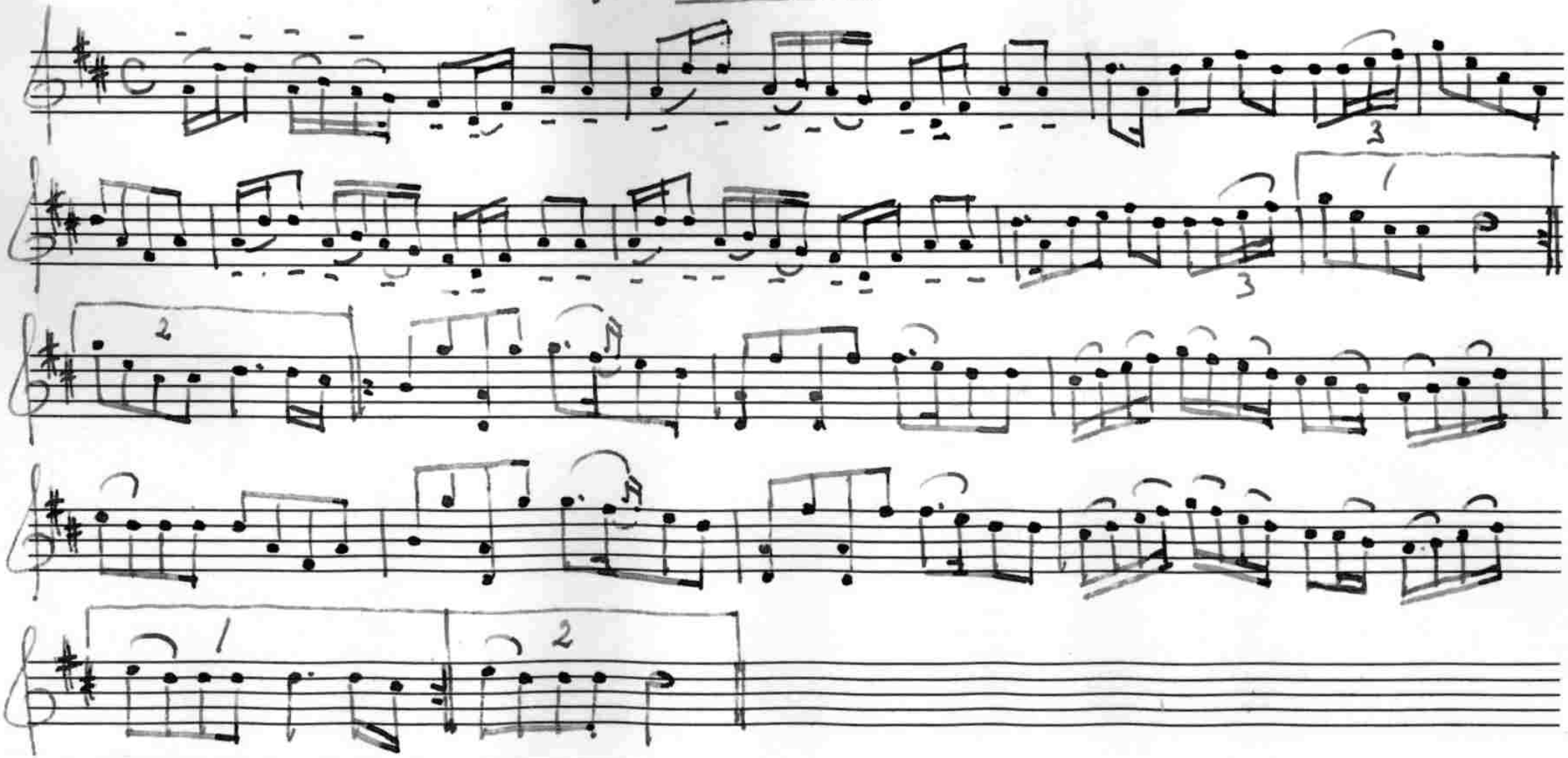

Låten kallades för 'Majstångsmarschen från Åsbyås'.

268 Polska

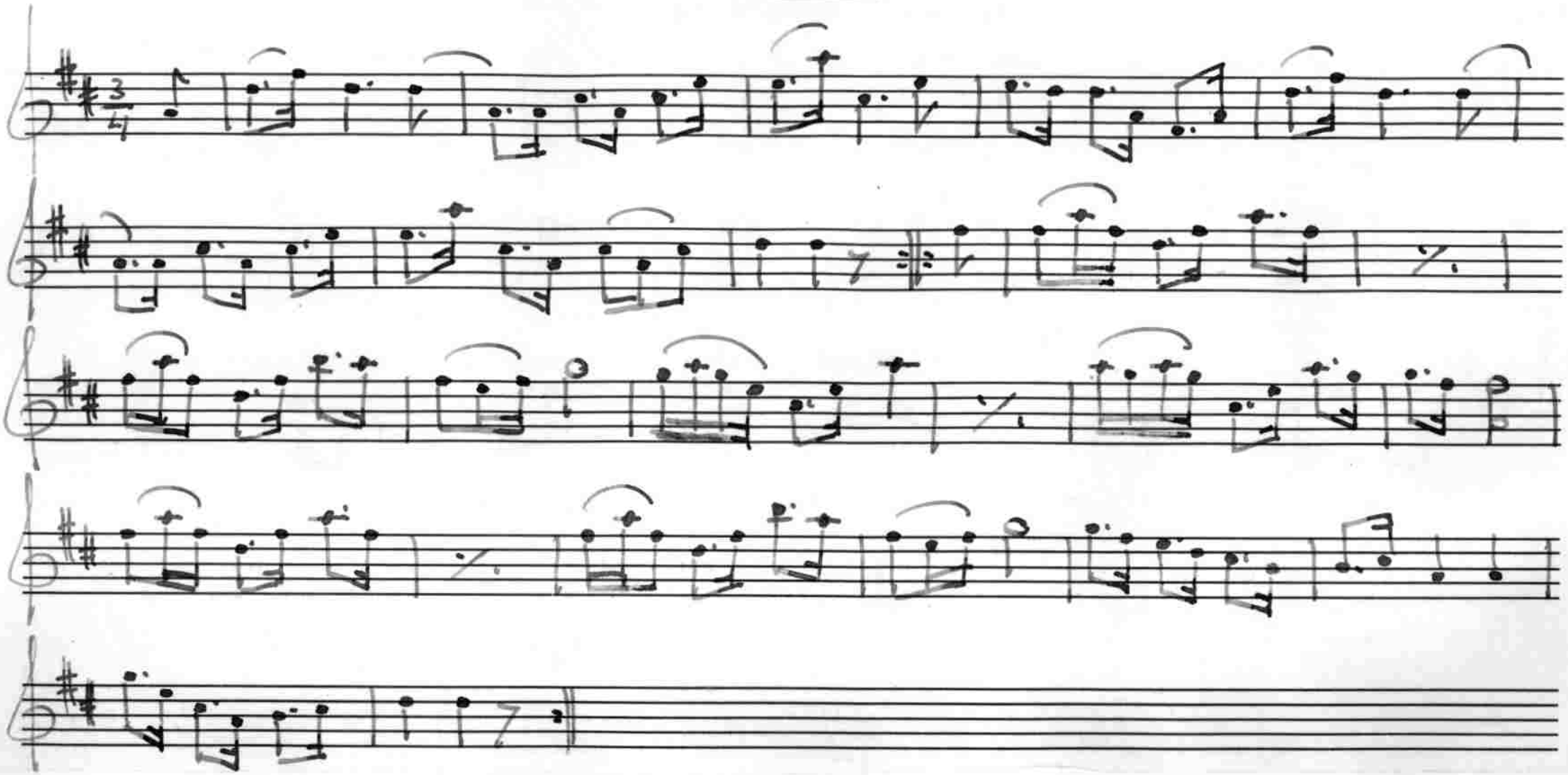

Låten uppgavs vara en polska, men den har mazurkans karakteristiska kännetecken. Den var allmän i trakten.

269 Polska

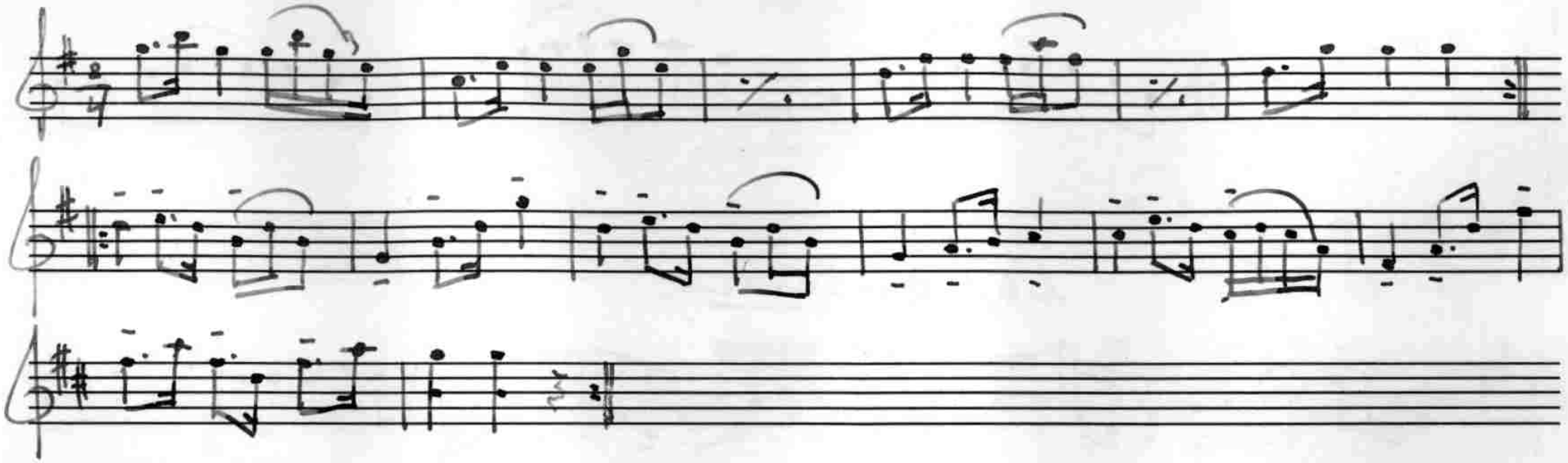

Text: "Troheten som du bär i din kropp

den livar hela kärleken opp".

Jfr Leffler: Bidr. t. Söderm. äld. kulturhist. XI n:r 68.

Edvard Pettersson

Viggeby, Fogdö.

Edvard Pettersson började som tioåring spela fiol, därtill påverkad av en äldre broder, Erik Pettersson, som även spelade. Han har givetvis även rönt inflytande av traktens äldre spelmän, Arvid Lundqvist i Helgarö och Frans Johansson i Fogdö, vilka han ofta hört. Han har anlitats mycket på bröllop och gillen.

Pettersson är född 1896.

270 Polska

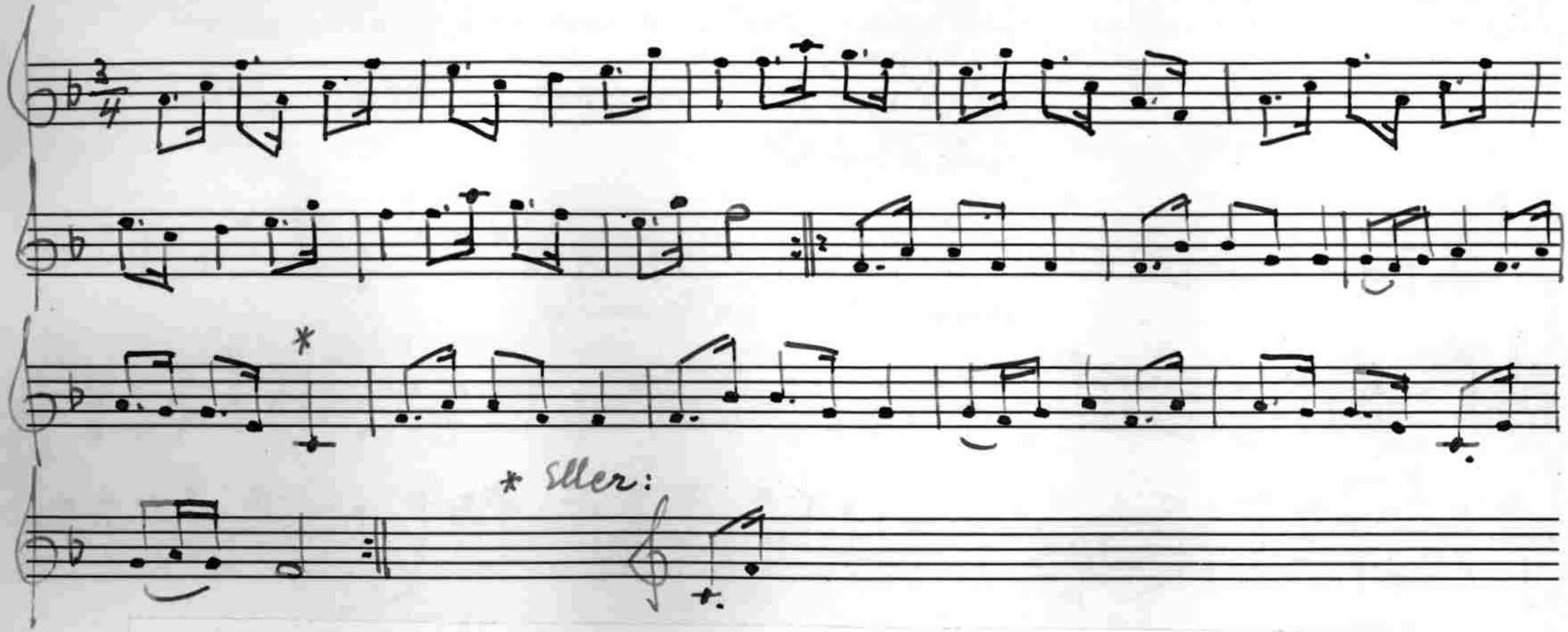

Text: "Har jag kunnat trott att rovor va så rara
sjung hopp falleri, fallerallan rej,
så ha' ja' tagi' nåra hem te Sara
sjung hopp etc.

271 Visa

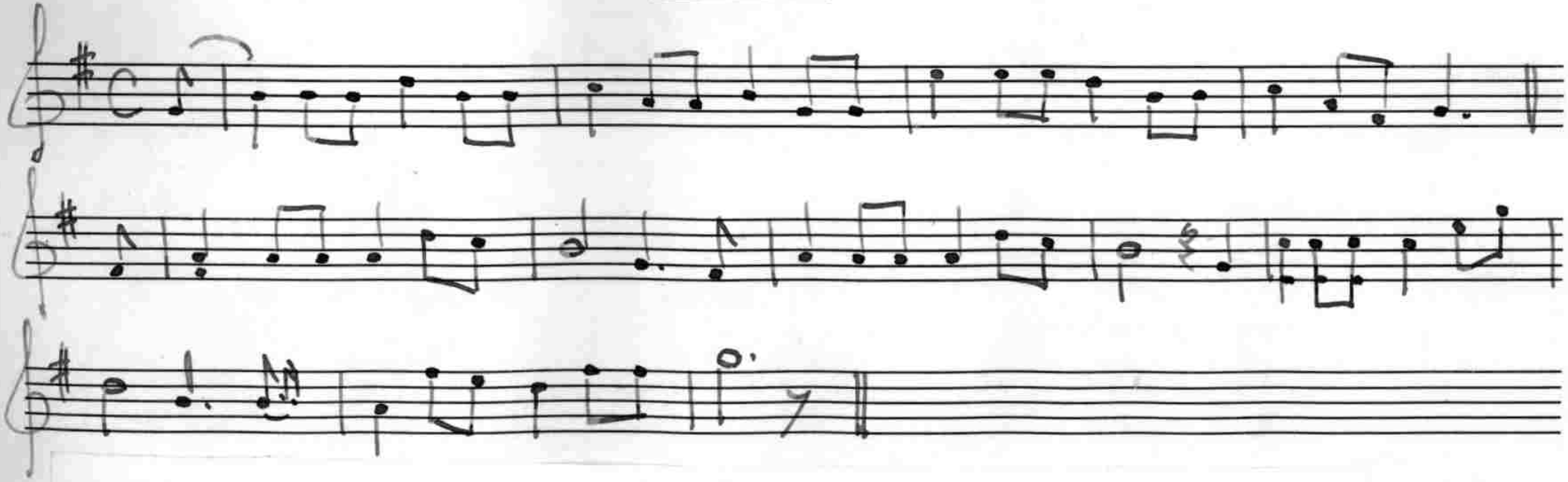

Text: Var morgon jag sätter en alpros i hatten
och sjunger min visa och vallar min hjord

272. Polska

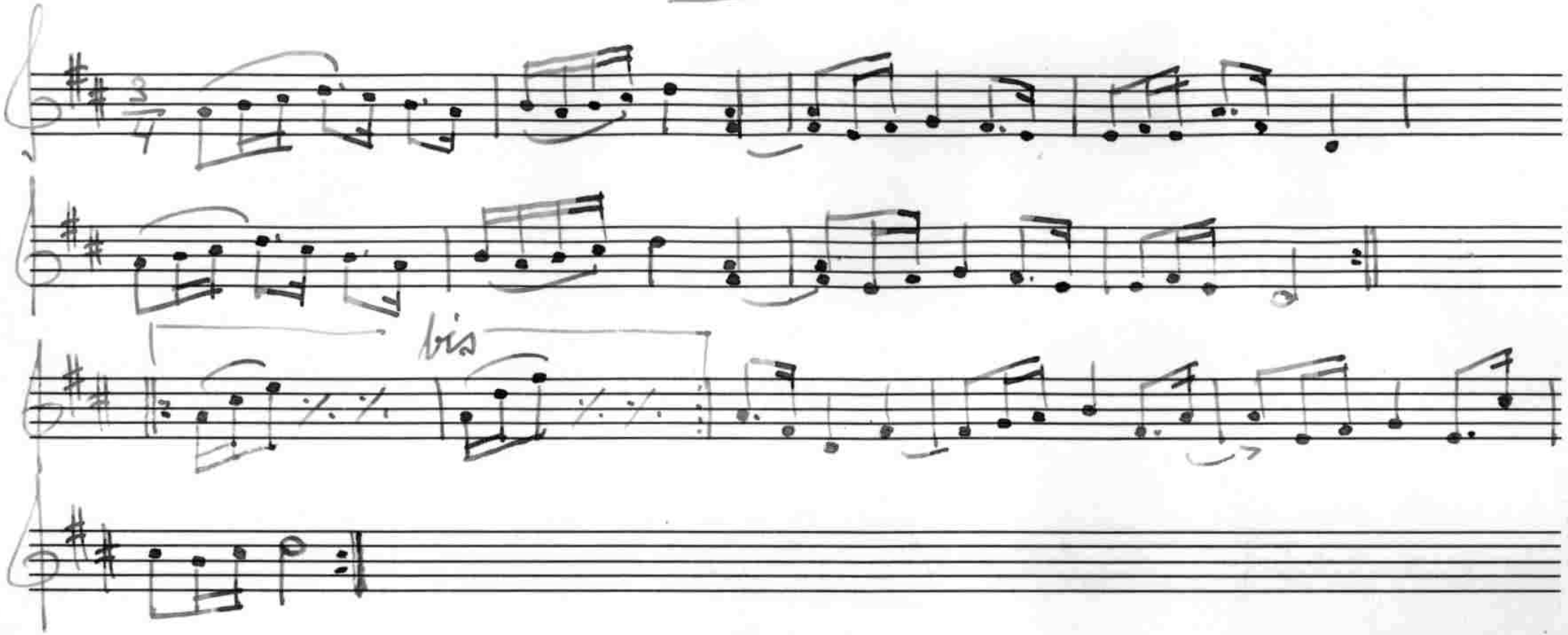

273 Vals

från Fogdö.

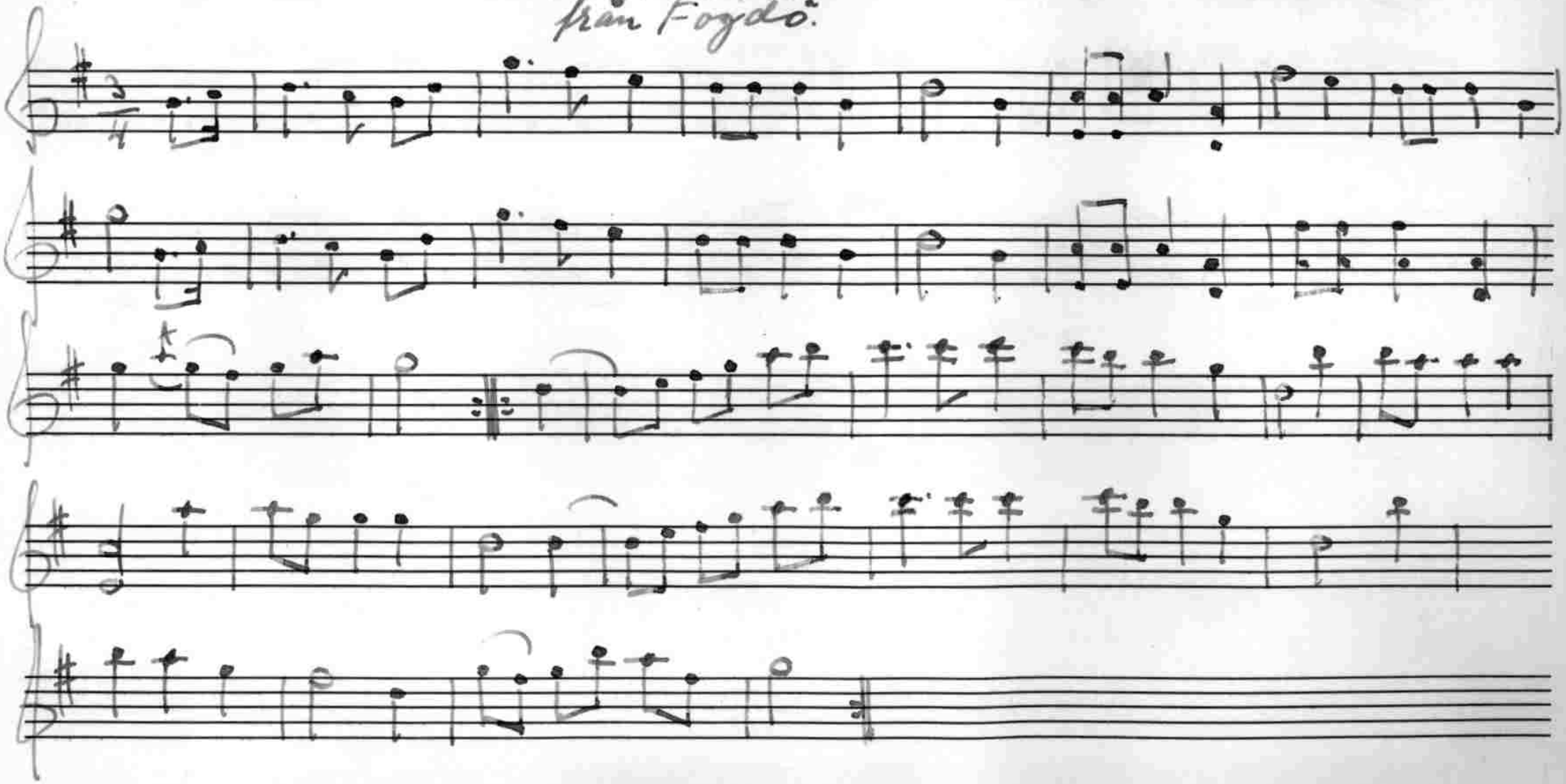

Frans Johan Johansson

Mellösabacken, Fogdö.

Frans Johan Johansson är född 1874 på Aspö men inflyttade i barndomen till Fogdö socken, där han nu arrenderar ett ställe, Mellösabacken, under Hesselbyholm. Han har gott musikaliskt påbrå både från fädernet och mödernet, i det både fadern, f.d. soldaten Johan Magnus Dahl, och morfadern, som hette Tunholm - båda från Fogdö- spelade fiol. Även modern var musikalisk och sjöng många gamla melodier, vilka hon lärt av sin fader.

Johansson, som började spela redan som barn, har sina flesta låtar från här nämnda personer samt från en gammal spelman från Granlund i Fogdö, Per Eriksson, vanligen kallad 'Granlunds Pelle'.

274 Polska

efter Per Eriksson

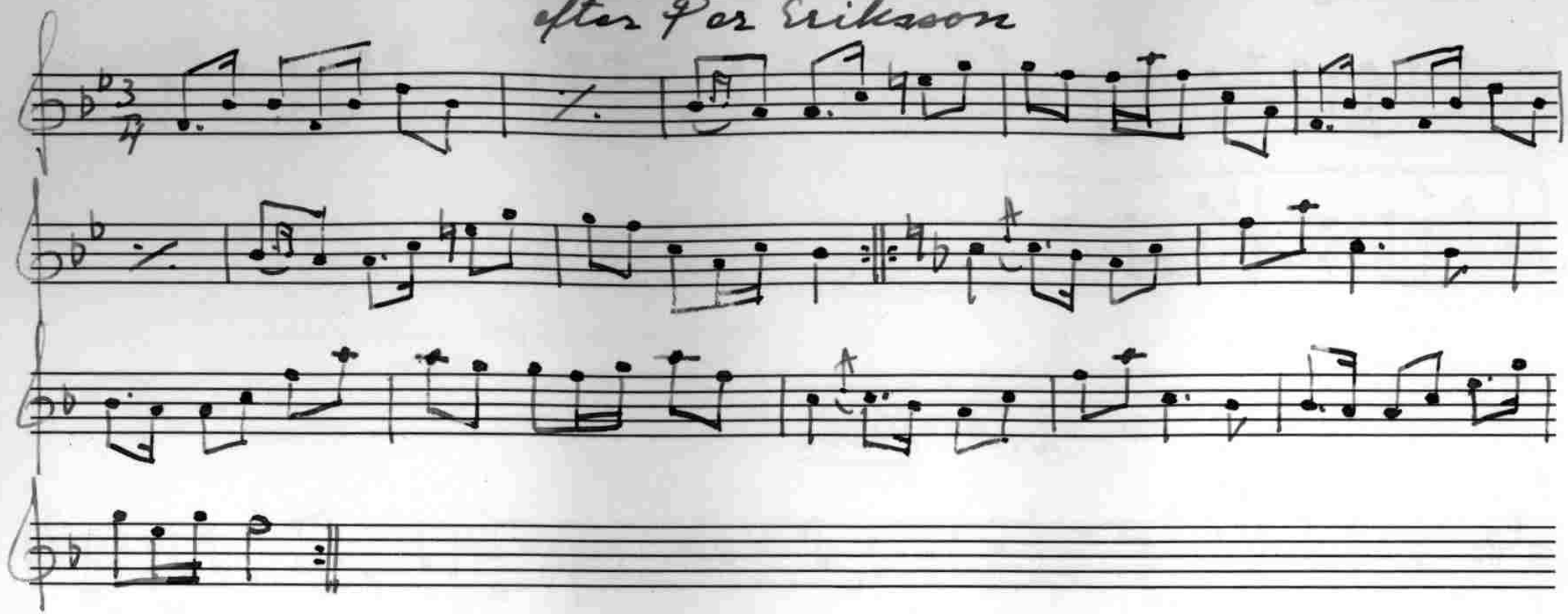

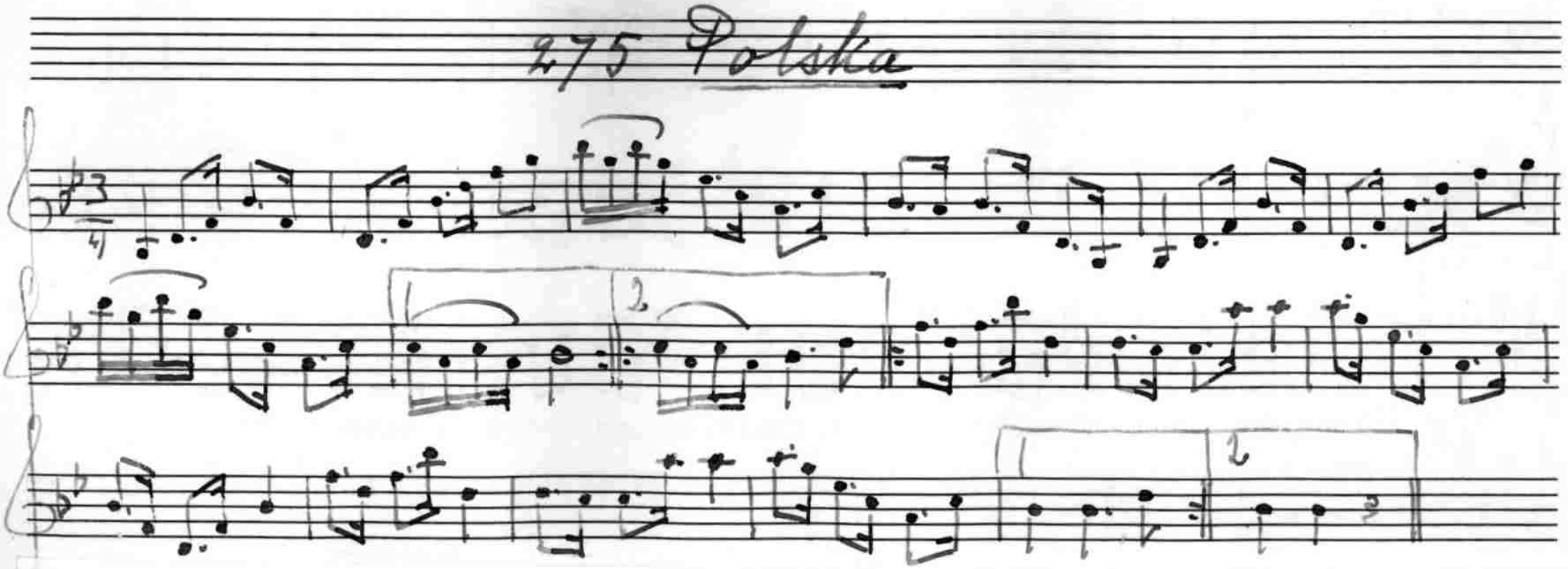

Johansson hade polskan efter en klockare och spelman på Aspö.

Jfr Fågelin, n:r 246.

276 Polska
efter Sjögren i Strängnäs

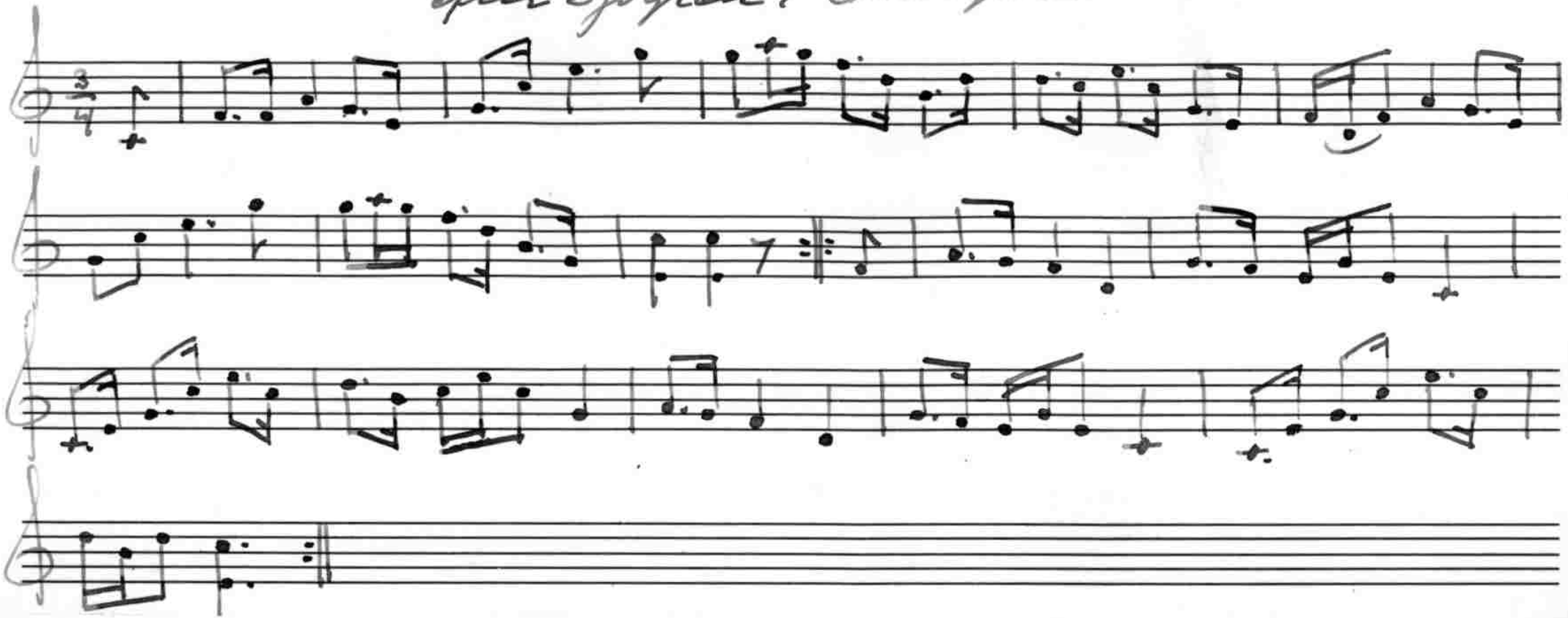

Jfr Karl Gustaf Andersson, n:r 222.

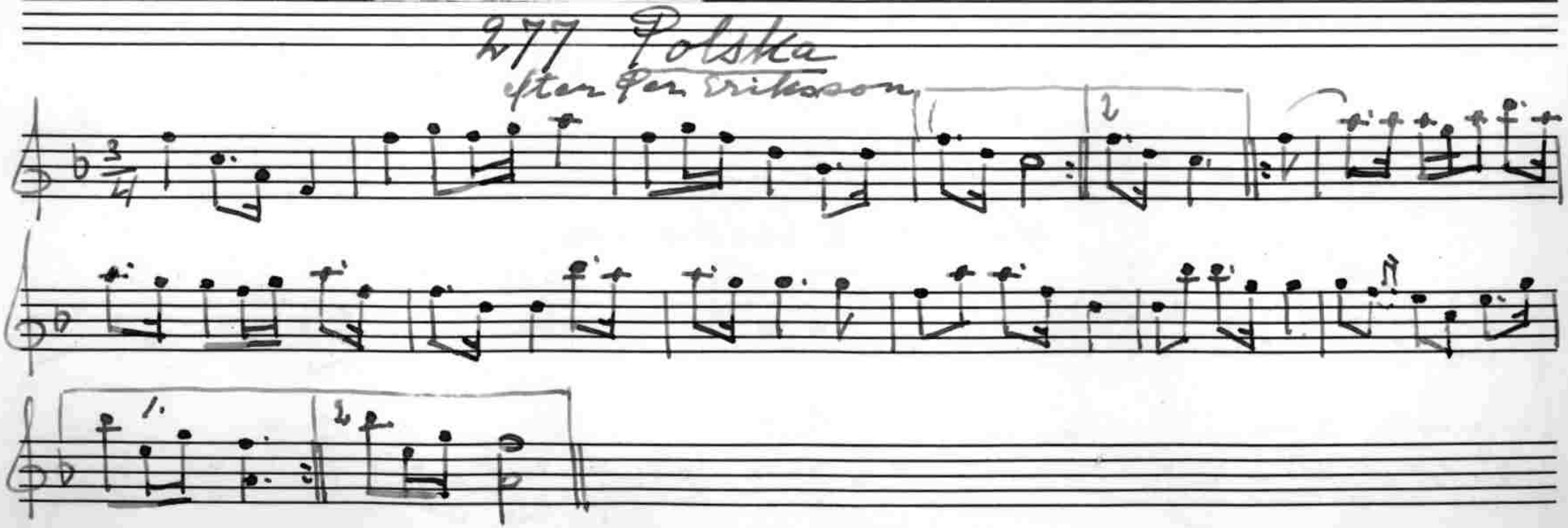
277 Polska
efter Per Eriksson
1.
2.

278 Vals

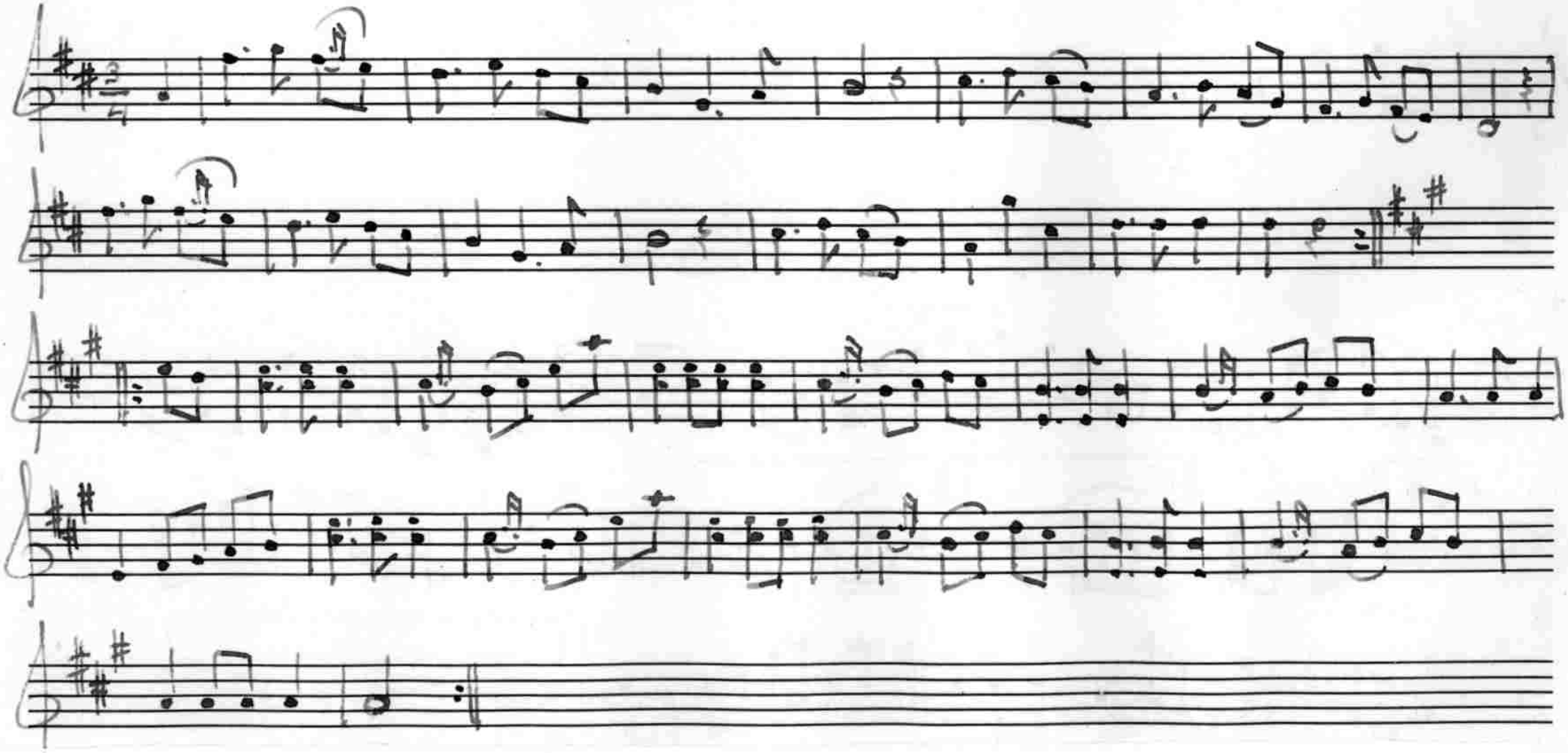

Johansson hade lärt valsen, vilken han trodde vara från Dalarne, av en skräddaregesäll från Norrland.

279 Polska
efter morfadern

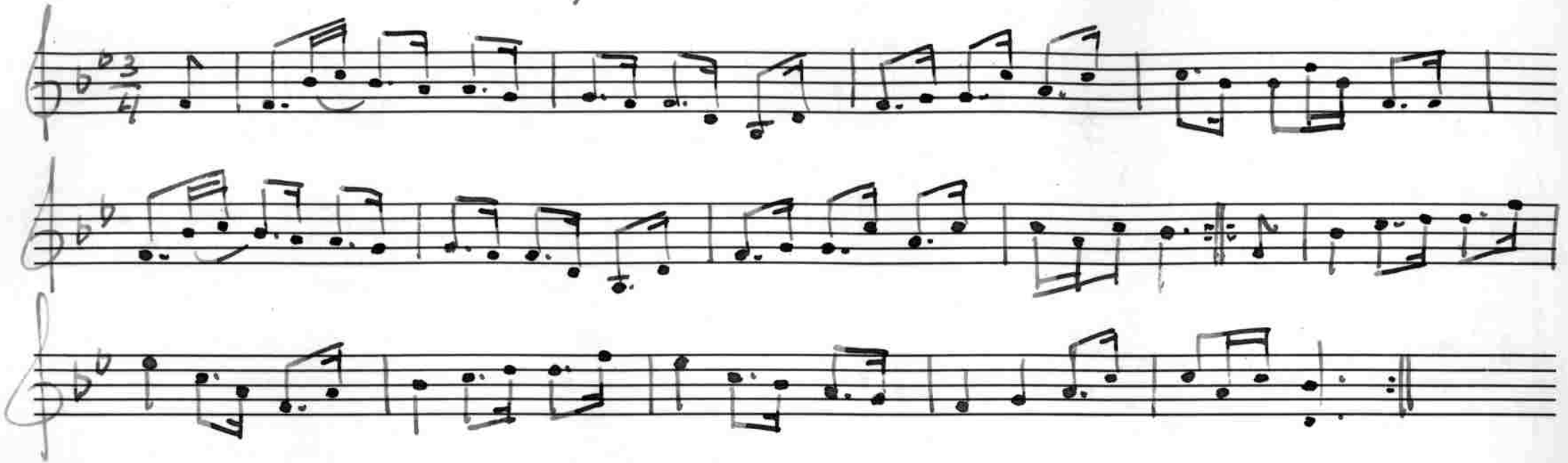

280 Polska

efter Modern

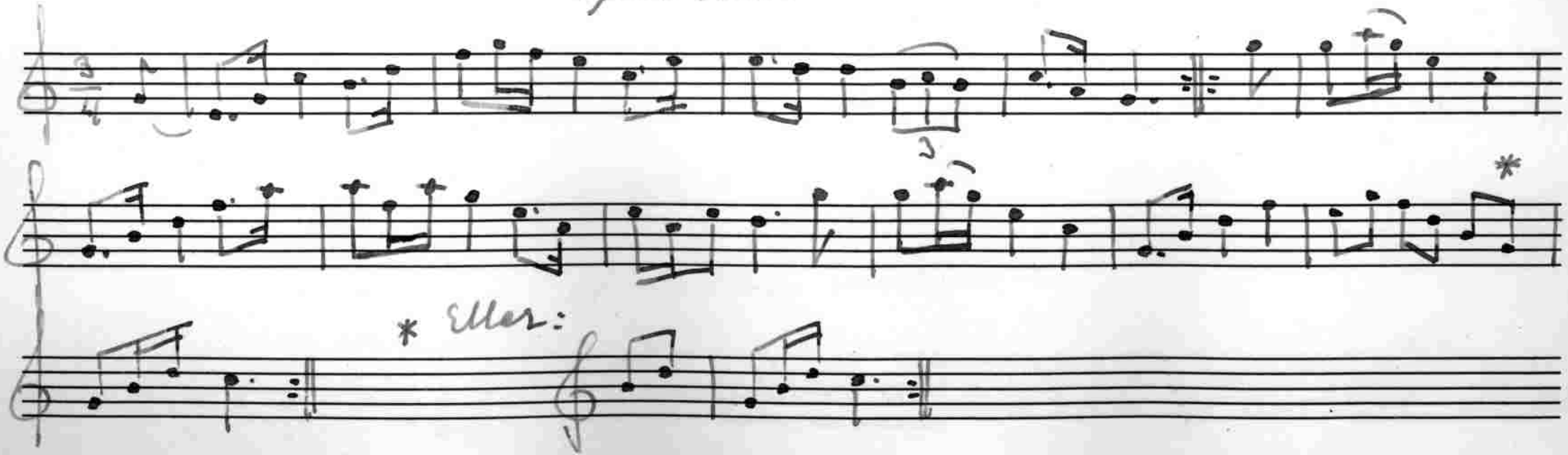

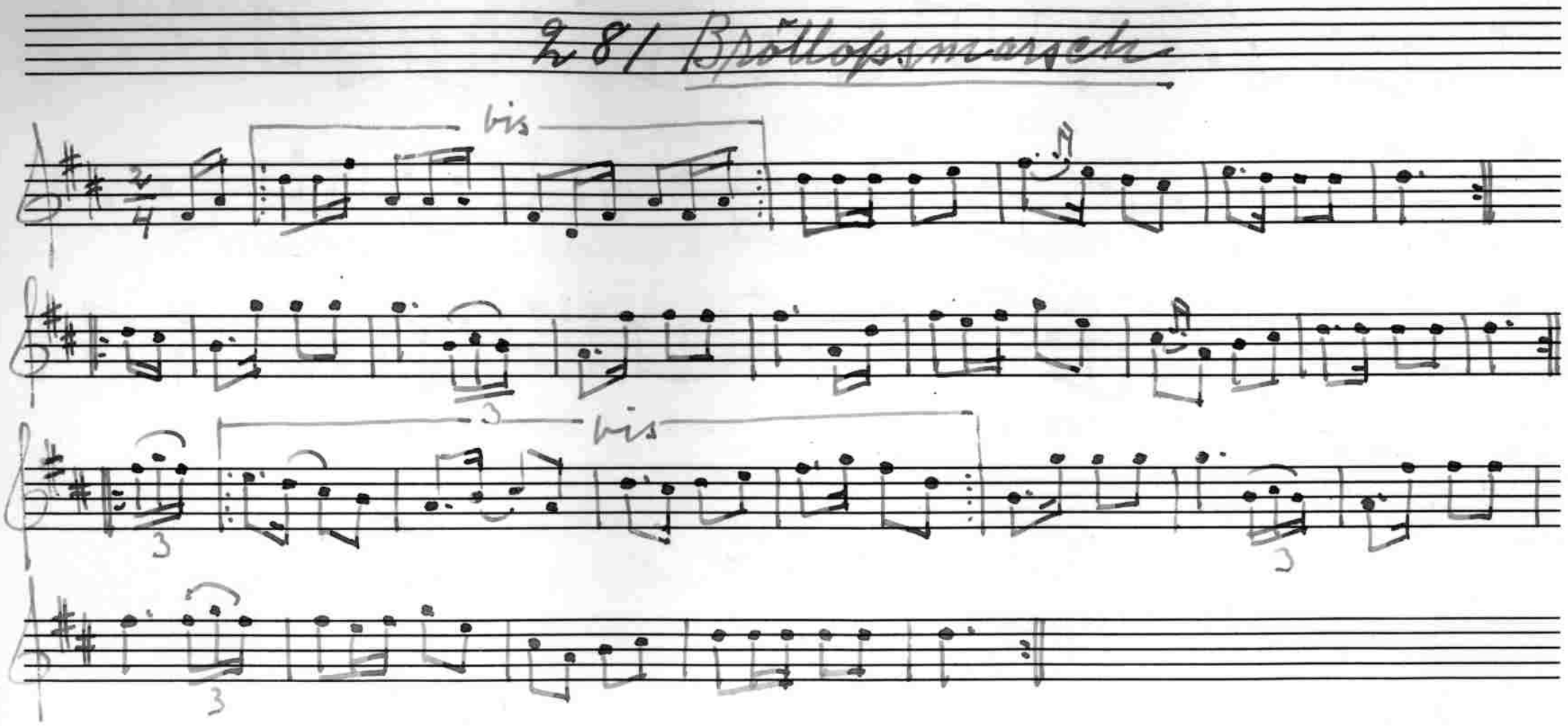

Marschen spelades av en målare Friberg, vilken en tid uppehållit sig i orten.

Jfr tredje reprisen med Leffler: Bidr. t. Söderm. äld. kulturhist. X, marscher n:r 4 och 5, sista reprisen.

282 Vals
efter Per Eriksson

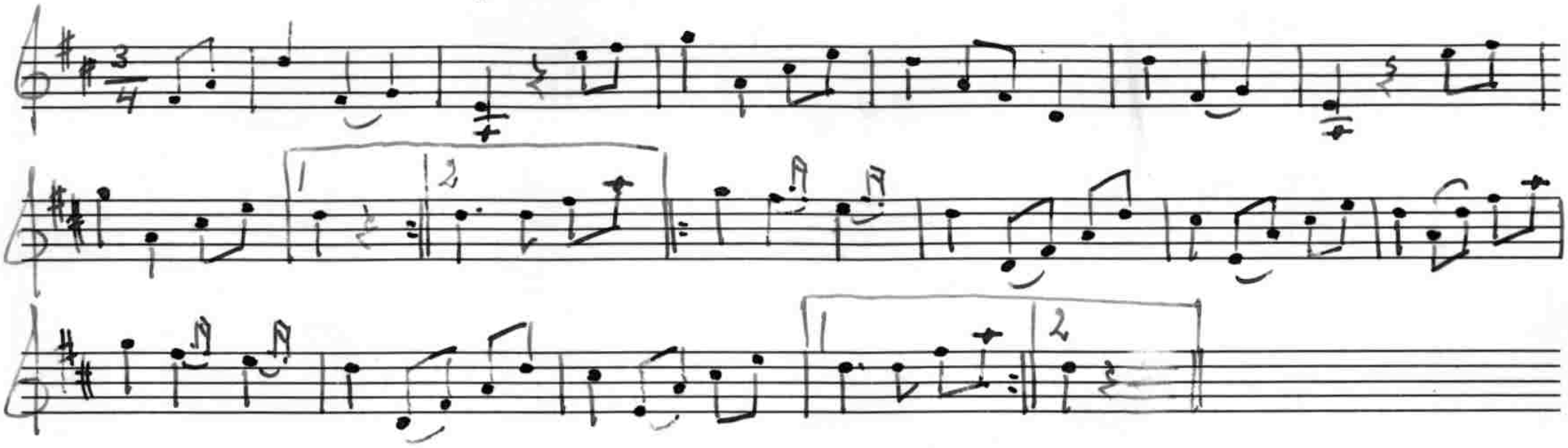

Per Eriksson var, enligt Leffler, i vars publikation Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria ett flertal melodier efter Eriksson ingå, en framstående spelman. Han var född i början av 1820-talet och elev av klockaren och fiolspelmannen Robert Ludvig Kjellborg i Fogdö, död 1860.

283 Polska

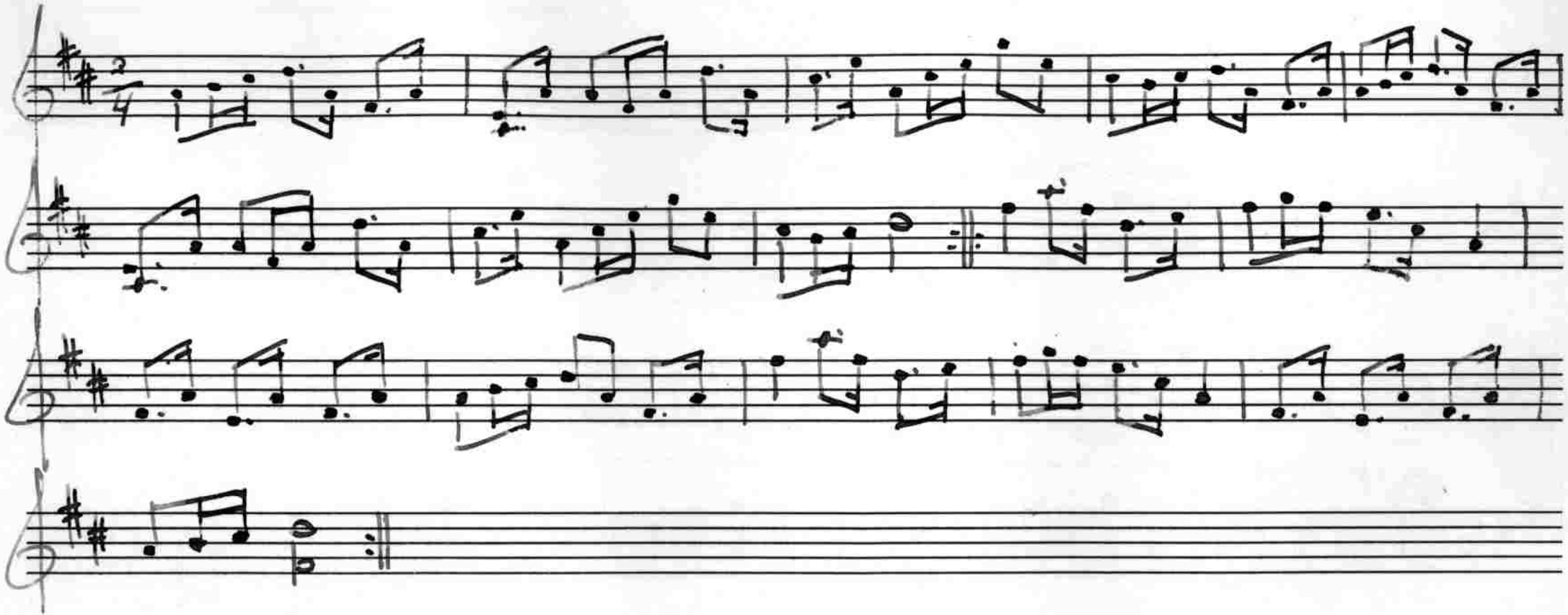

Efter en trädgårdsmästare August Karlsson från Rosersberg i Uppland.

284 Polska

efter Per Eriksson

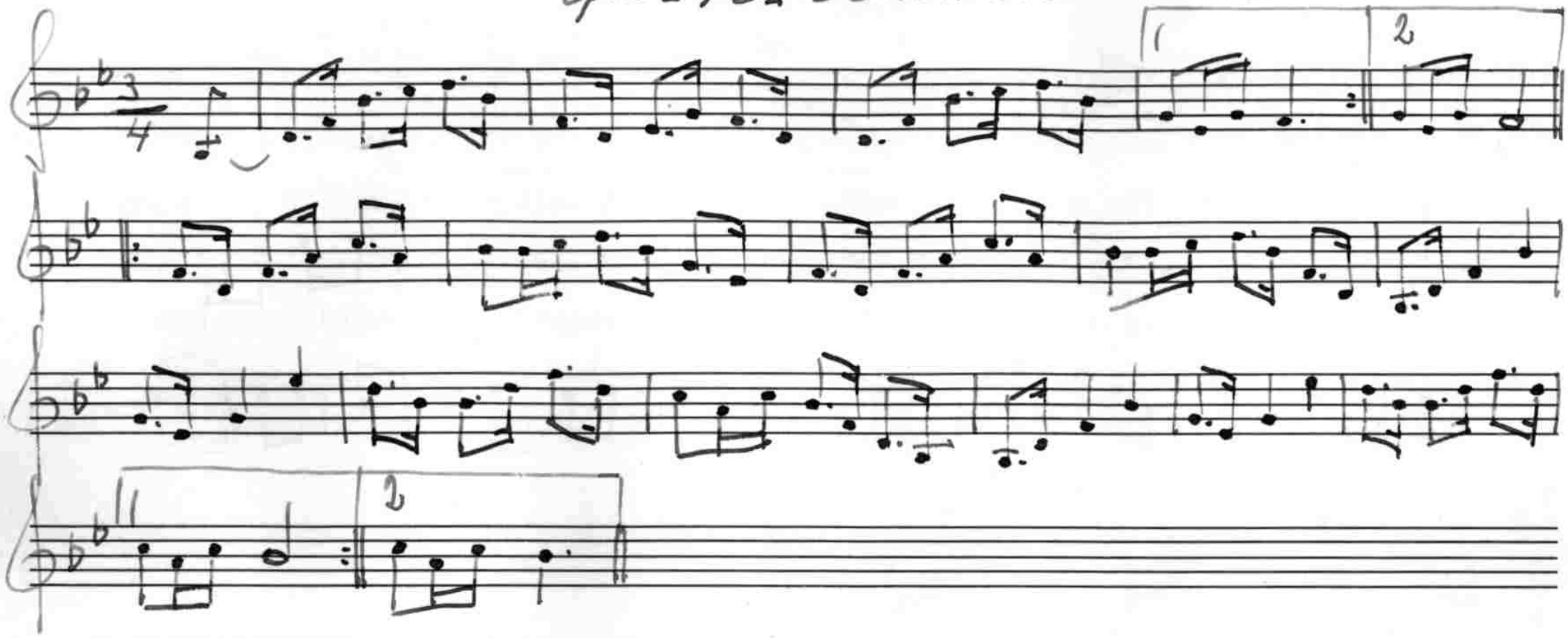

Jfr Leffler: Bidr. t. Söderm. äld. kulturhist. XI n:r 10.

285 Polska

after Per Eriksson

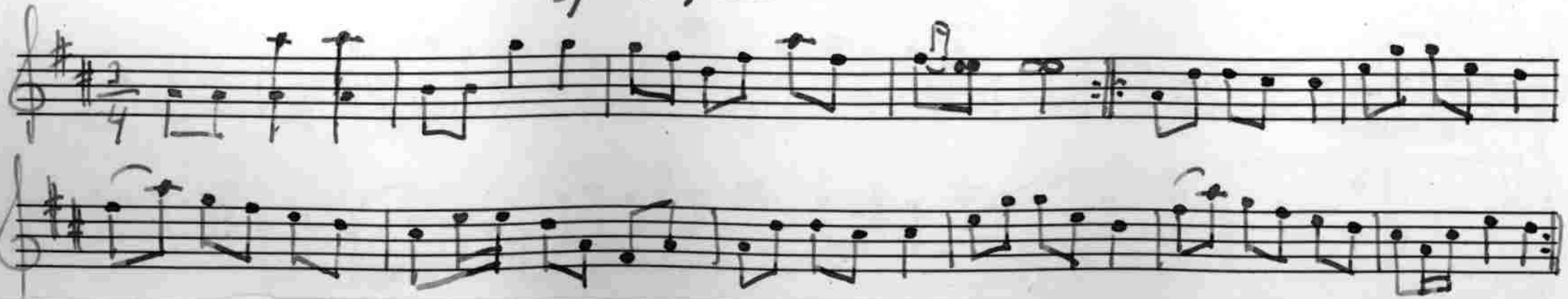

Sigurd Hjalmar Lönnkvist

Lönnsborg, Fogdö.

Skomakaren Sigurd Hjalmar Lönnkvist har lärt spela av en äldre broder, Bernhard Lönnkvist, vilken i sin ordning lärt av den förut omnämnde soldaten Johan Magnus Dahl i Bärby, Fogdö socken. Han har spelat mycket på bröllop och danser, bland andra med Gotthard Pettersson från Verga, Fogdö, Arvid Lundqvist, m.fl.

286 Polska

efter J. M. Dahl

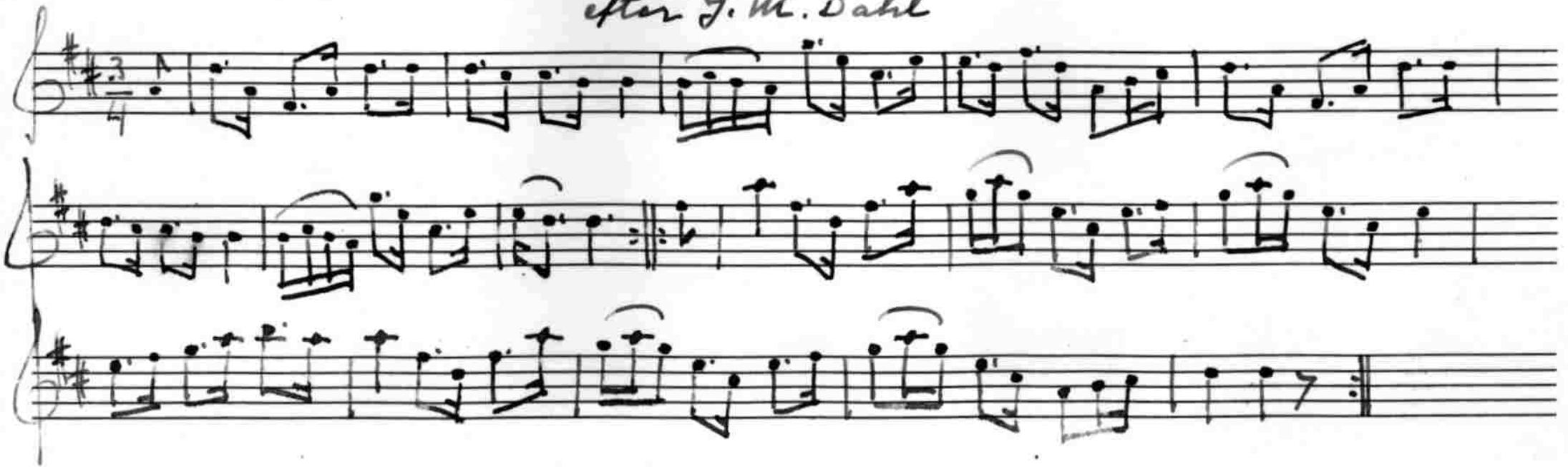

287 Polska

after J. M. Dahl

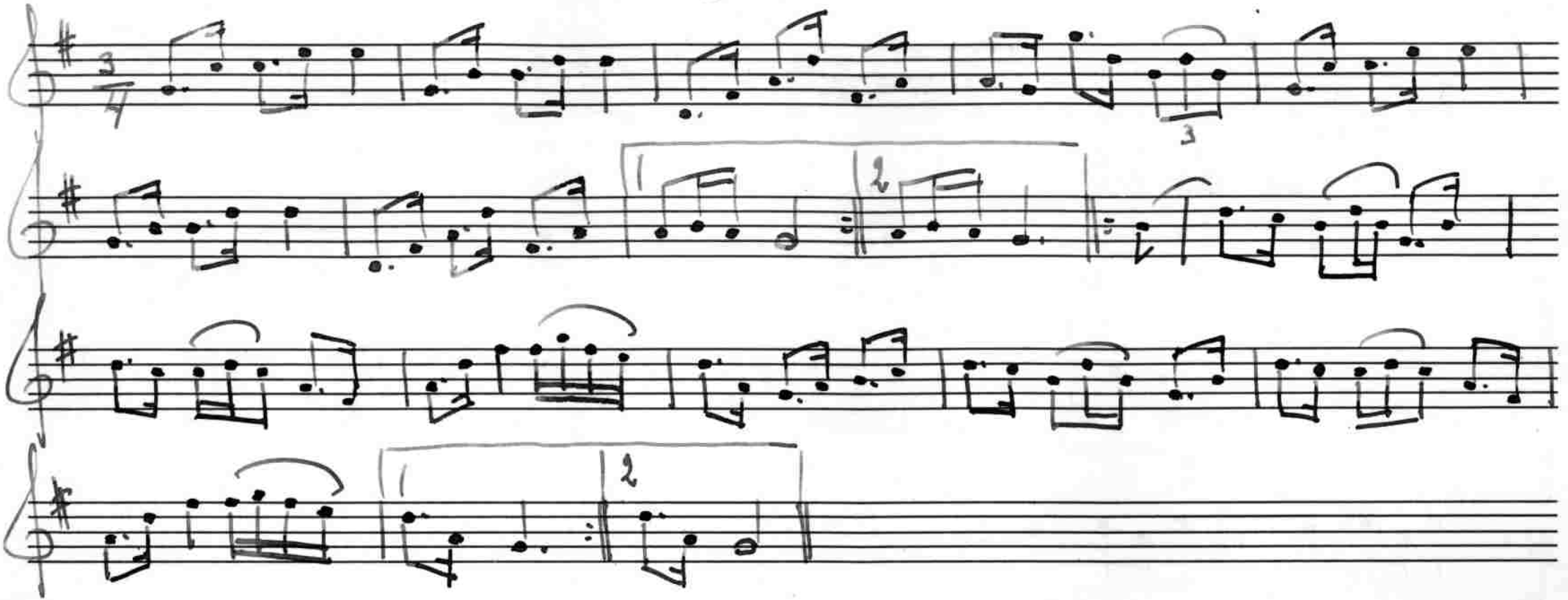

288 Vals

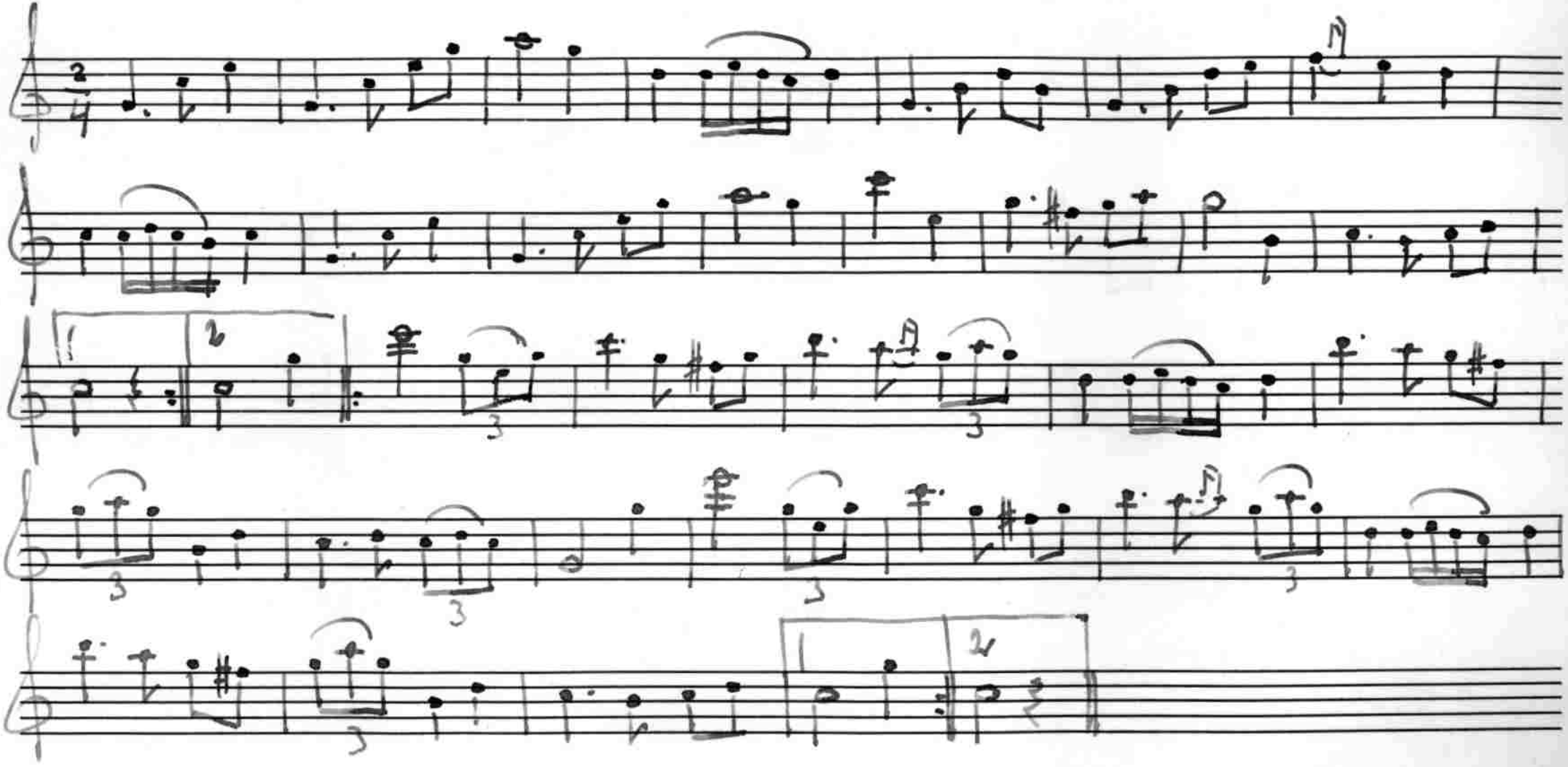

Erik Alfred Gustafsson

Marielund,Härad.

Erik Alfred Gustafsson i Marielund är född 18/5 1870 på ett ställe,som hette Stavberg i Härads socken. Hans intresse för fiolen väcktes då han i tjugoårsåldern hörde ett par äldre spelmän i hemtrakten; Janne Eriksson i Härad - boende vid Hagberget, där han var bonde - och Gustaf Larsson i Barva, vilken på sistone flyttade till Kjula, där han dog, och Gustafsson lärde sig nu på egen hand en del av nämnda spelmäns melodier. I Barva fanns ännu en spelman - kanske den mest framstående av dem alla - nämligen organisten och folkskolläraren Daniel Öhlander, vars rykte som god fiolspelare var vida befäst och omvittnad av ett stort antal av honom upplärda spelmän.

Gustafsson spelar mycket taktfast, tryggt och säkert, med ren och distinkt ton.Hans spelsätt är genuint gammaldags och den utpräglat fasta rytm, som kännetecknar utförandet vittnar om att han spelat mycket till dans. När han spelar stöder han fiolen mot ena knäet.

289 Polska

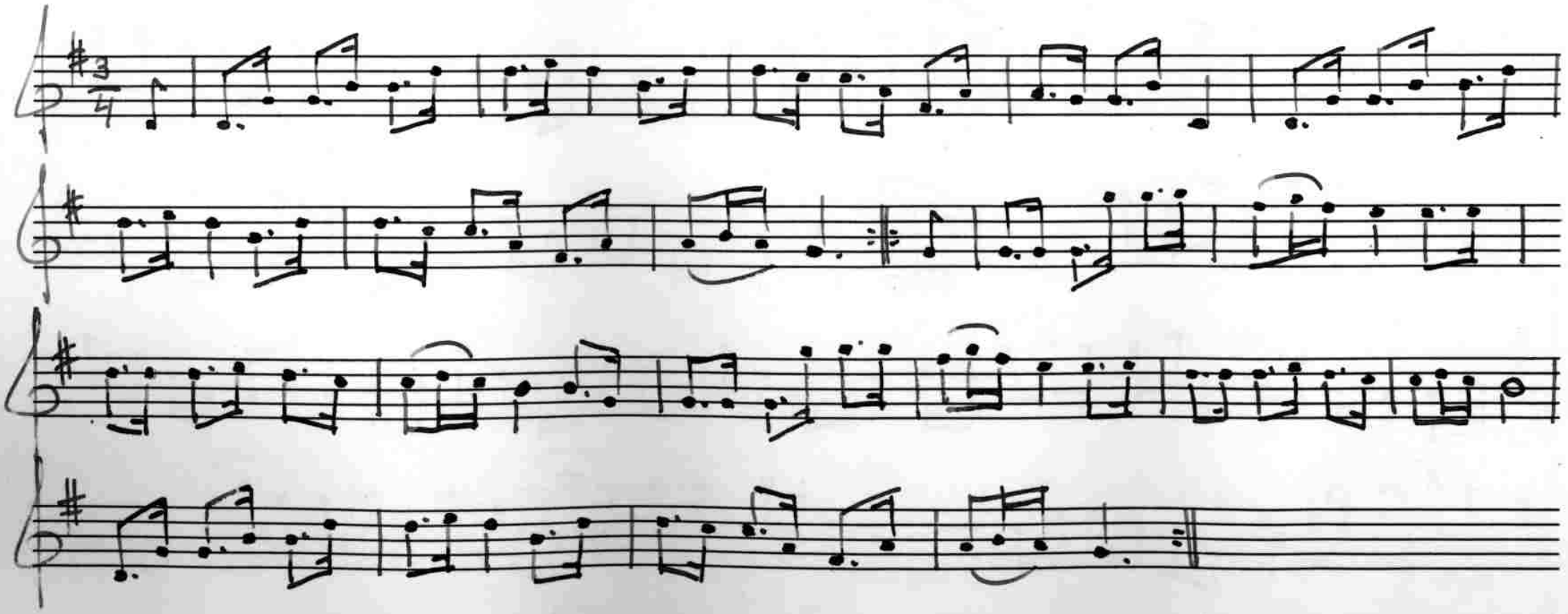

Efter en gammal gubbe i Härad som hette Janne Eriksson.

290 Vals

after modern

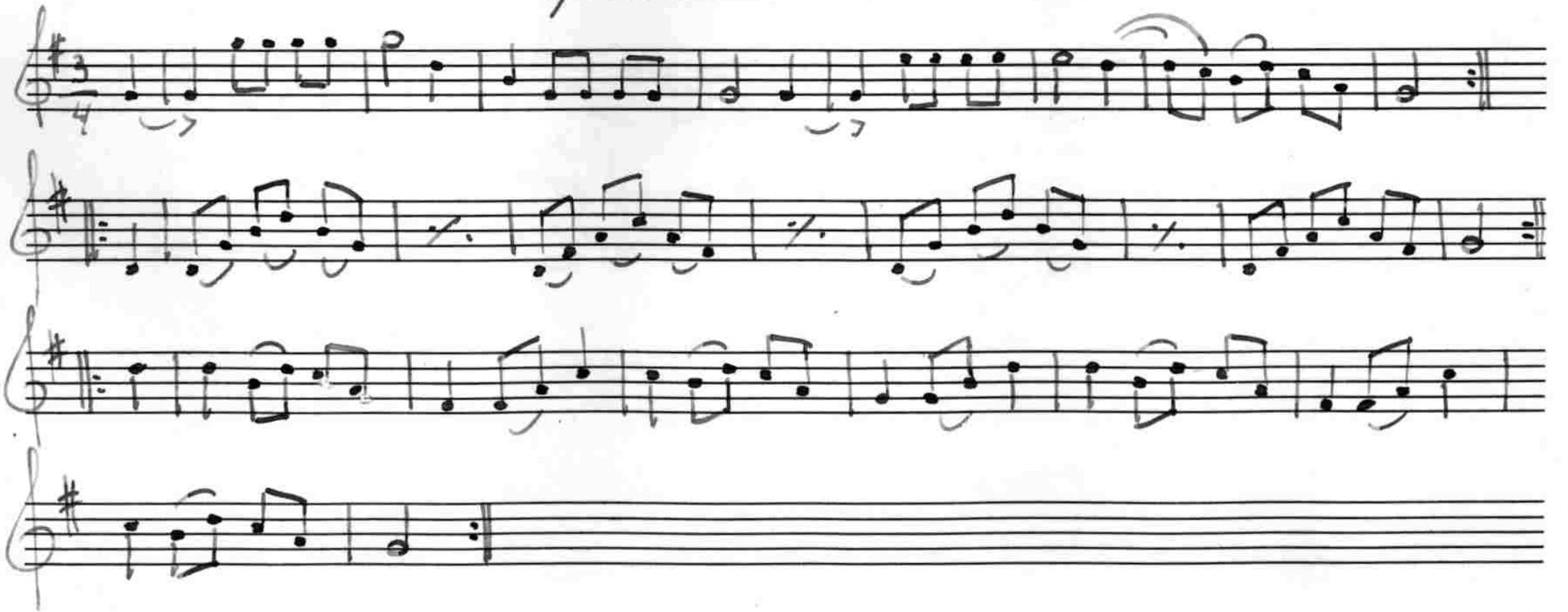

291 Polska

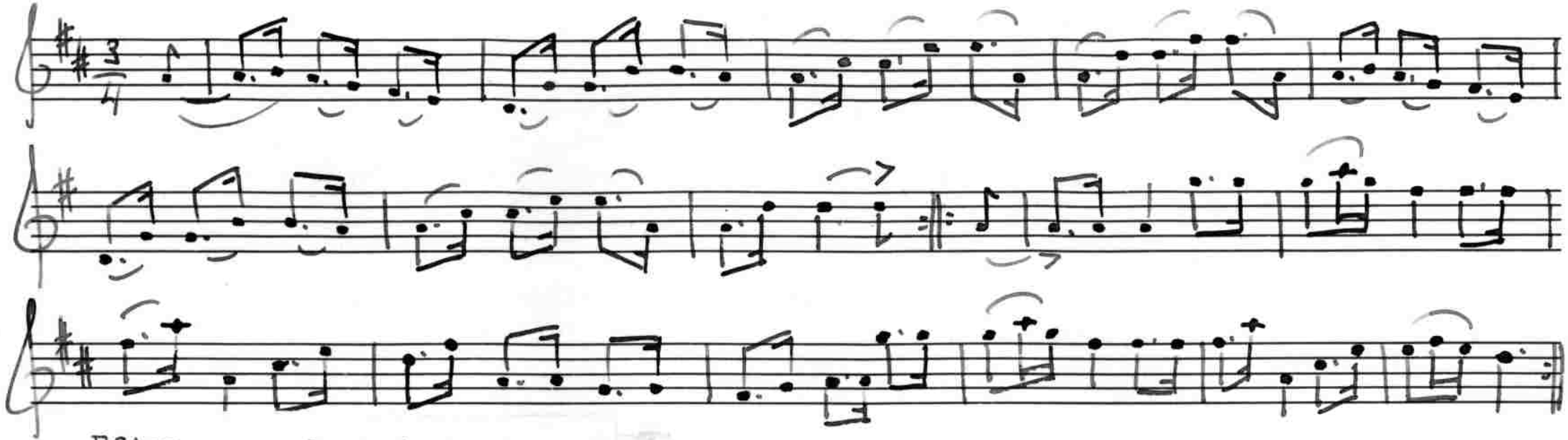

Efter en spelman i Vansö.

299 Polska

efter Gustaf Larsson

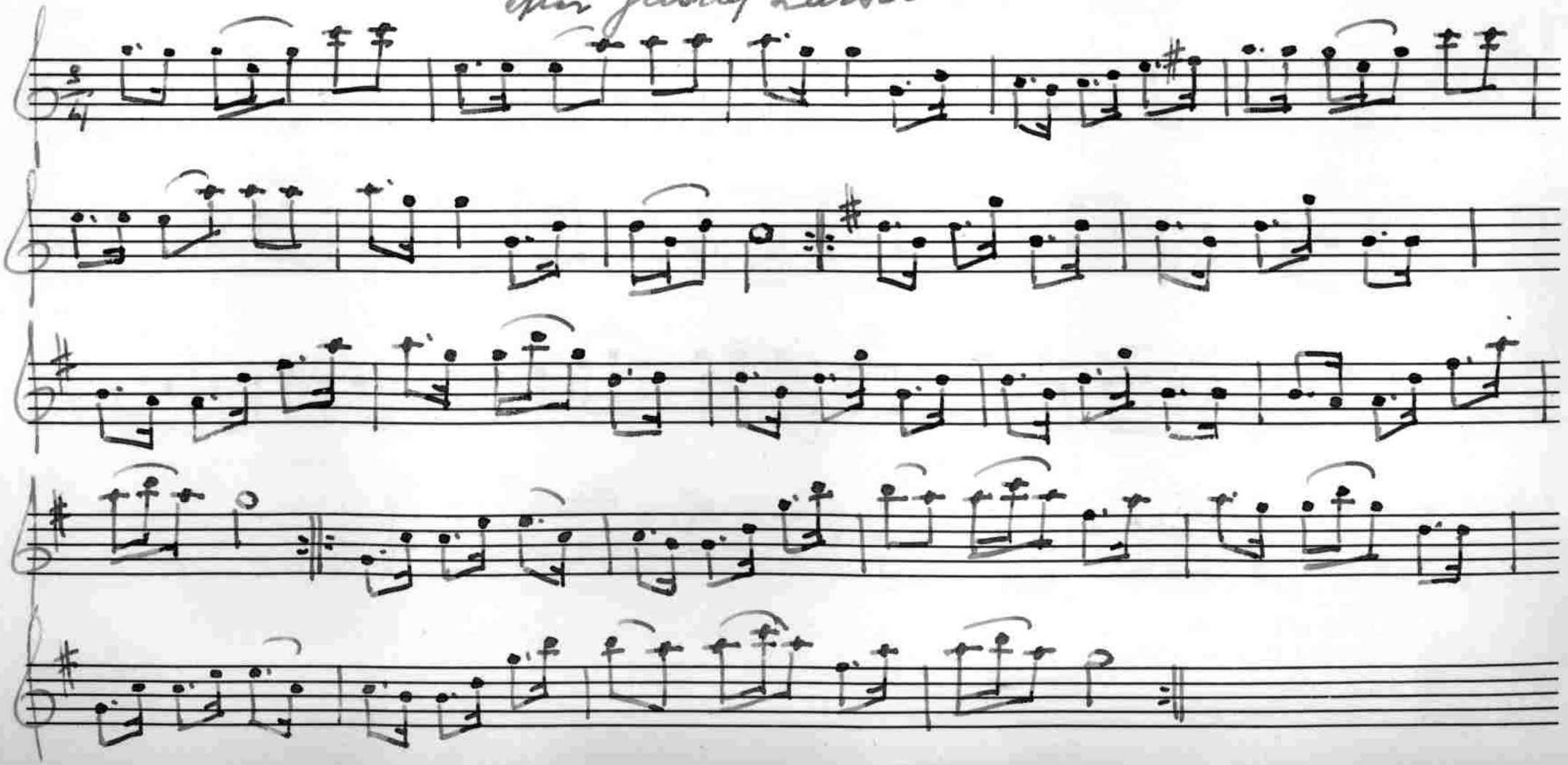

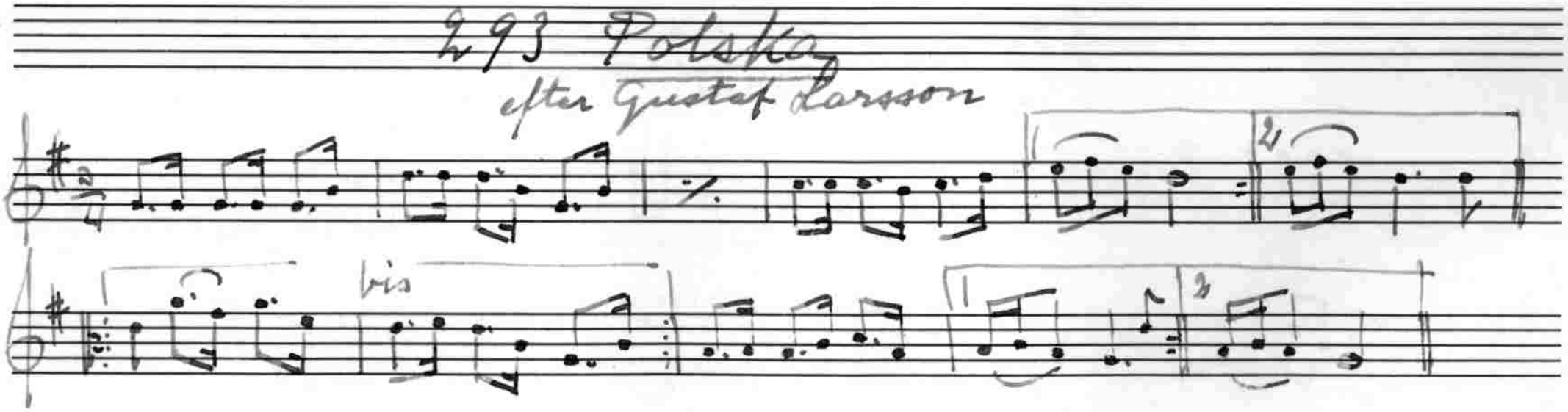
293 Polska
efter Gustaf Larsson
bis

294 Vals

after Gustaf Larsson

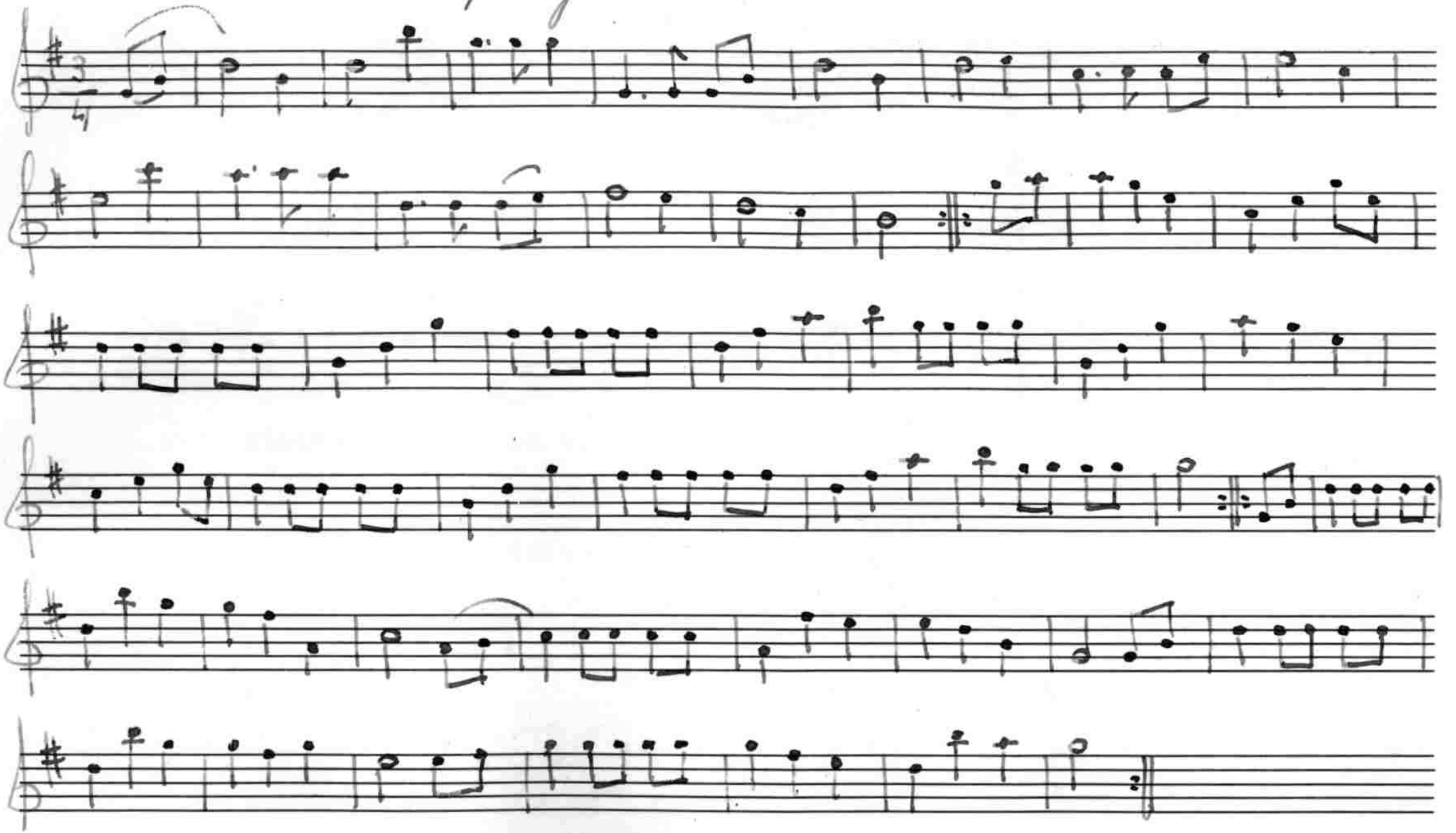

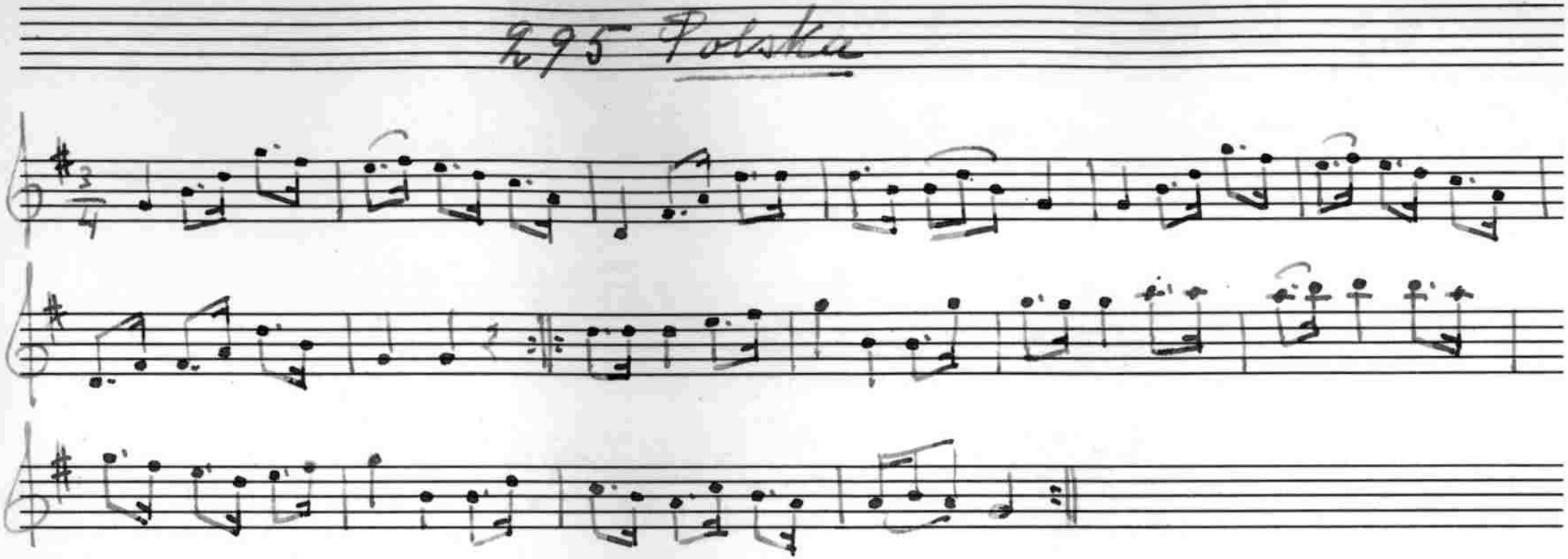
295 Polska

296 Polska

från Hyltinge ö

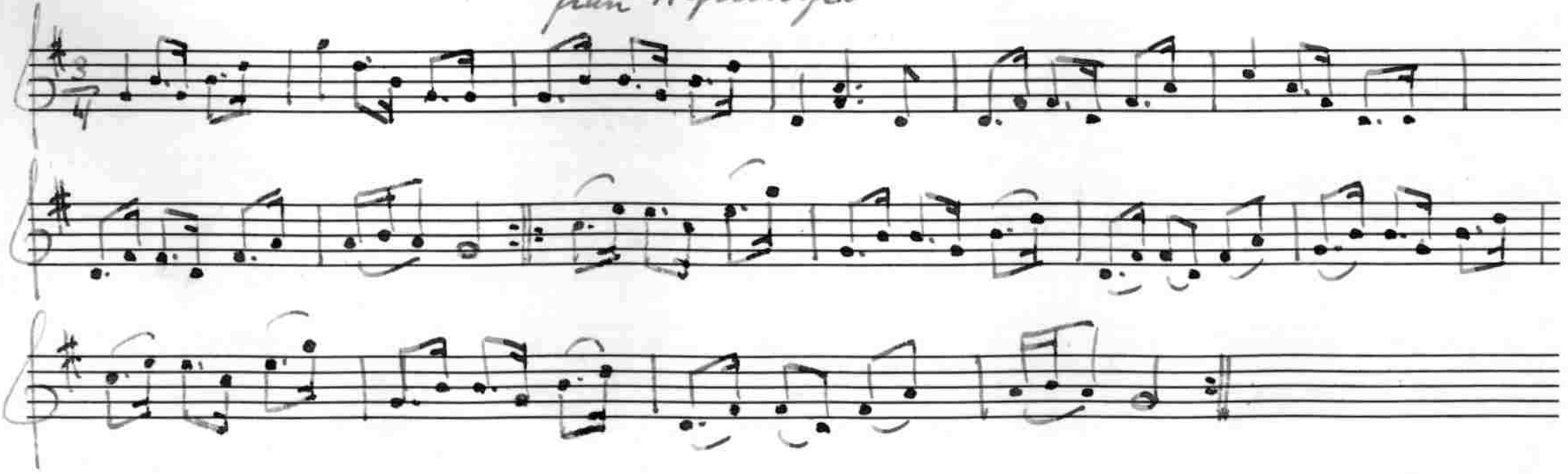

297 Polska

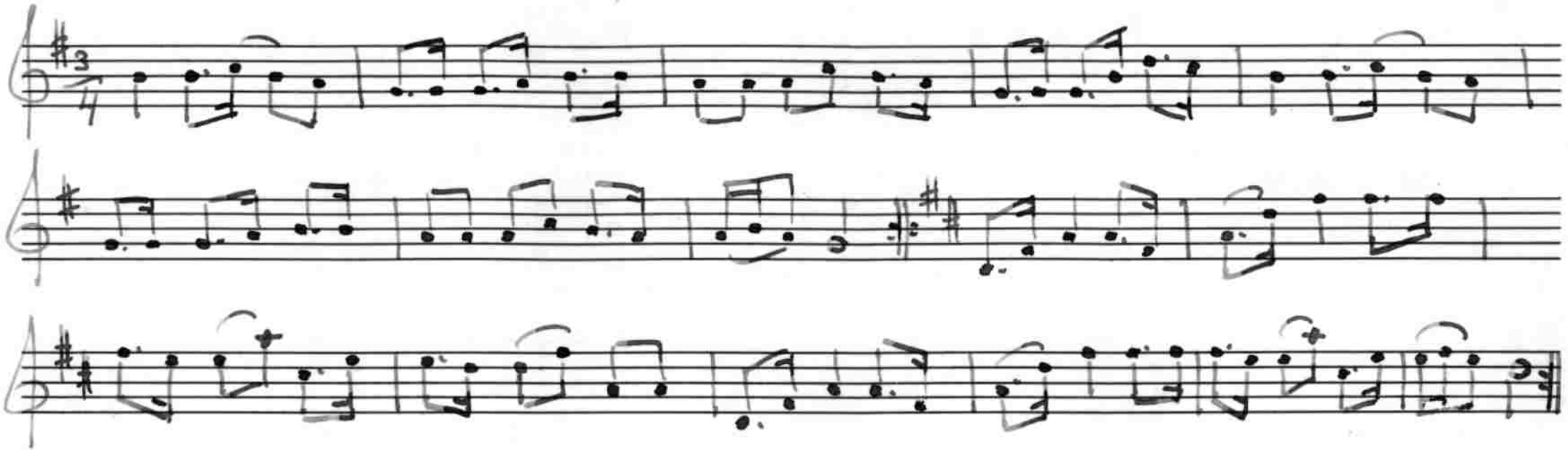

298 Vals

after Janne Eriksson

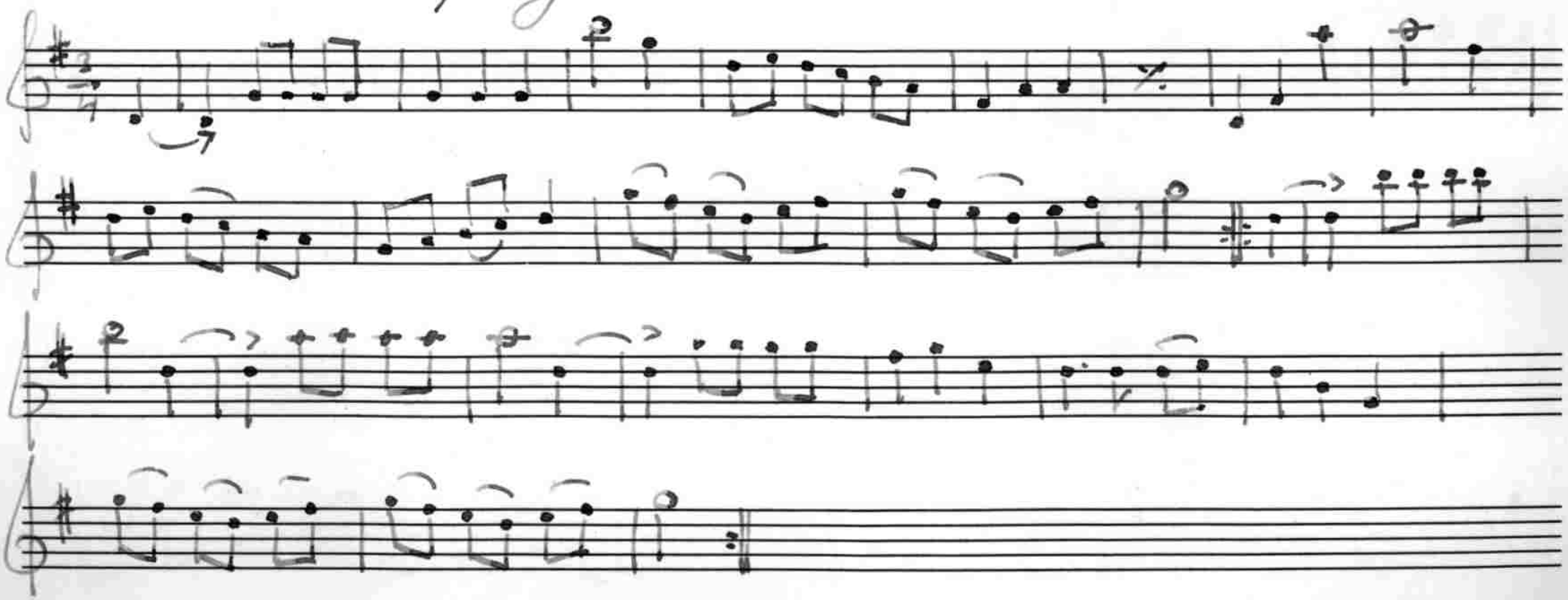

299 Polska

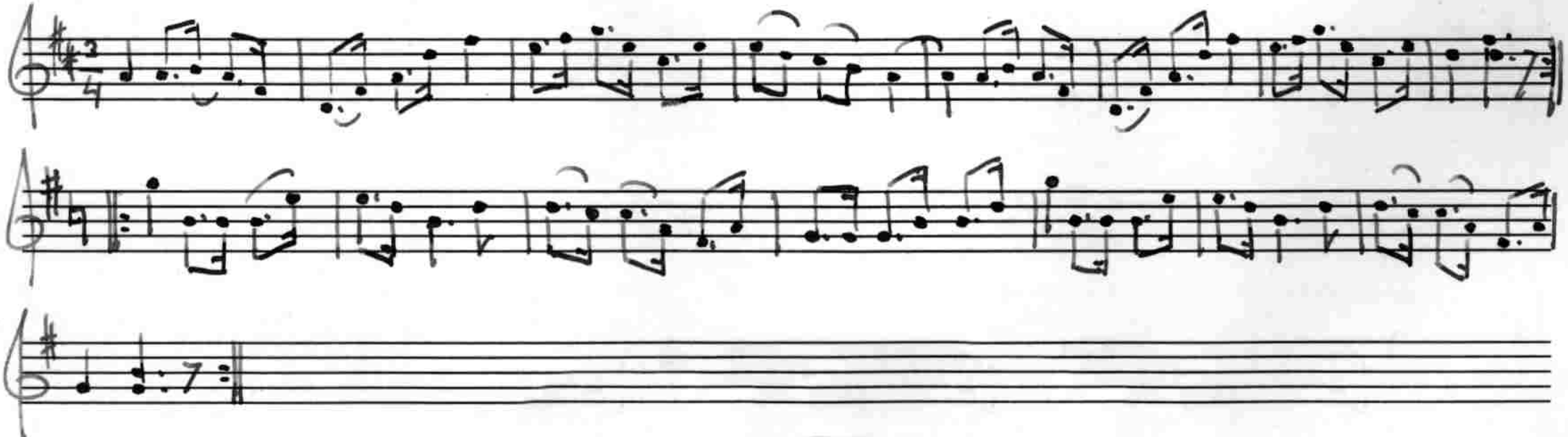

Jfr Leffler: Bidr. t. Söderm. äld. kulturhist. X/[illegible], sid. 35.